

Brassói Lapok

Egyes szám ára: 5 lej Magyarországon 20 fillér

XXXIX. évfolyam
130. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1933. évi június 11

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartéki számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalra 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Hamupipőke az előtérben

A háború utáni európai élet politikai Hamupipőkéje, a kisebbségi kérdés, úgy látszik, rövidesen megszűnik örök-Hamupipőke lenni. El fogja hagyni a konyhapipőket, ahonnan nem volt szabad évekig kimozdulnia, ha fontos és előkelő problémák látogatják meg a házat, vagy a nagyoknak világraszóló konferencia- és népszövetségi-bálókba tetszett menni. A reális élet királyfia, az idő, fölfedezte a kis mostohát s szemünk előtt vezeti be az európai nyilvánosság lényes terméibe a ragyogóan szomorú és izgató nagyproblémák sorfala közé.

És nem vágyálom, ha azt mondjuk, hogy ha egyszer ez a Hamupipőke udvarképesse válik a genfi palotában, rövidesen megnyeri a világ szívét. Negyvenmillió emberi szív sorsa csillog a szemében.

Európában itt is, ott is jelek mutatkoznak, amelyeket nem lehet letagadni. Genfben összeült a népszövetségi tanács egy kisebbségi ügy tárgyalására s a Berni-megállapítás vitája során kiderült, hogy Európa diplomatáinak is be kellett látni, hogy a kisebbségi kérdés generális megoldását nem lehet többé levonni a napirendről. De-Madariaga spanyol delegátus azt követeli, hogy épp a Népszövetség tagállamai adjanak példát a nemzetközi kötelezettség legszigorúbb betartására; Osusky csehszlovák delegátus kijelenti, hogy már a „legközelebbi népszövetségi ülésen alkalom adódik a kisebbségi kérdés teljes terjedelmének felgöngyölítésére s az igazságosság védelmének megorganizálására sem időleltőttnek, sem fölöslegesnek nem tartja”; s a népszövetségi tanács, mely eddig egyetlen esetben sem mondta ki kisebbségi petícióra a sürgősséget — úgy, hogy ezek a panaszként kénytelenek voltak a népszövetségi bürokrácia csigalassu labirintusának egész hosszát bejárni — kimondja a kisebbségi panasz tárgyalására illetékeségét és a sürgősséget.

S ugyancsak ezekkel a megnyilatkozásokkal egyidejűleg tartotta nagygyűlést Passauban a külföldi németek egyesülete, ahol a leglényegesebb kérdés az új német viszonyok folytán előálló német kisebbségi feladatok megvitatása volt. Hogyan építsék ki a kisebbségi németek az államegység helyett állam-kereteken felül az ennél is fontosabb népegységet, a külső egység helyett azt a belsőt, amelyet a nyelvközösség, a kulturális nevelés és mindenekelőtt a néphez való ragaszkodás definiál.

Most egyenlőre és pusztán csak föl-sorakoztattuk e pünkösdtáji megnyilatkozásokat, melyeknek közös nevezőjük: a kisebbségi kérdés. A kisebbségi kérdés, amely végre odakerült a legnagyobb európai problémák homlokterébe.

Ahová való is. Mert — és tekintsünk el egy futó pillanatra a magunk sorsától — utóvégre negyvenmillió ember élete és sorsa igazán elsőrendű probléma egy olyan Európában, ahol tíz, sőt öt, sőt ennél is kevesebb millió ember önálló szuverén államot alkothat s életheti szabadon a maga életét. Negyvenmillió ember sorskérdése ez, akiknek a száma apadhat vagy csökkenhet Európa mindenkorinakulása szerint, de akiknek életkérdése mindig európai probléma marad, azon egyszerű oknál fogva, hogy Európában nincsenek és nem is igen lesznek tiszta etnográfiai határok.

Happy end

Fanyar szájjal aláírták a négyhatalmit, de Páris már új paktumot akar kötni

A német nemzetiszocialisták megfenyegetik a Hugenberg-féle ellenforradalmi mozgalmakat

Németország ma kihirdette a transzfermoratóriumot

Ausztria elérkezett a katonai diktatura stádiumába

Róma, június 10

Szerdán este nyolc órakor Rómában, a külügyminisztérium palotájában aláírták a négyhatalmi egyezményt.

Az egyezmény husvét óta vajudik és most az aláírás napján minden hatalom csak fogcsikorgatva írta alá.

Franciaország még mindig fél tőle. Atól fél, hogy a három hatalom tömörülve a direktóriumon belül, leszavazhatja. Németországnak nem tetszik ez az egyezmény, mert — nincs benne semmi.

A revíziót kigyomlázták belőle, sőt még a fegyverkezési egyenjogúsítás idejét is megnyirbálták.

Olaszországnál csak presztizs kérdése volt tegnap, hogy az egyezményt aláírja. Mussolini vetette fel az eszmét, tehát az „eszmének” nem szabad megbukni, habár az eszme már „nem valóság”, hanem „annak égi mása”. És ami végül Angliát illeti: igazán nem lehet nagy öröme az egész négyhatalmiban. Nem örülhet annak, hogy a Mussolini terv „sikerült” (?) ugyanakkor, amikor a leszerelésre vonatkozó MacDonald terv — megbukott.

Természetesen a négyhatalmi aláírása után a háromhatalmi paktumból, mint azt

előre látni lehetett, nem lett semmi. Párisi jelentések szerint a tanácskozások máris eredménytelenül végződtek. A háromhatalmi direktórium megalakulását is a franciák merev ellentállása húsította meg.

A tárgyalásoknak mégis annyi eredményük volt, hogy most már meg lehet állapítani azt, hogy a tárgyaló felek egymástól a leszerelés kérdésében mennyit várhatnak.

Még egy új paktum

Londoni jelentések viszont arról számolnak be, hogy a tegnapi angol-francia és amerikai tárgyalások alkalmával, a melynek színhelye Páris volt, egy új paktum megkötésének gondolata is felmerült.

Daladier ezen a megbeszélésen kihangsúlyozta, hogy

Franciaország mindaddig nem mond le a nehéztüzérség, a tankok és a bombavető repülőgépek kiküszöböléséről, amíg egy új paktumot nem kötnek a hatalmak, amelyben minden fenntartás nélkül kimondják, hogy a fegyverkezés nemzetközi ellenőrzés alatt áll.

A német ellenforradalom premierje

Németországnak legnagyobb szenzációja ma kétségen kívül az a beszéd, amelyet Erfurtban a thüringiai nemzeti-szocialista helytartó Schaukel tartott.

A helytartó beszédében az ellenforradalmi törekvések ellen rohant ki és kiállításba helyezte, hogy a nemzeti-szocialisták az ellenforradalmi alakulatokat gyökerestől kiirtják.

— Kiirtjuk ezeket a szervezeteket — mondotta a szónok — még akkor is, ha azoknak háta mögött a német néppárt áll. Hugenberg és a többi német acél-síkosok jegyezzék meg jól maguknak, hogy a rezsim csak addig tiszteli őket, amíg Hitlernek és a nemzeti-szocialistáknak feltétlenül engedelmességet és tanulságot, hogy a birodalomban csak egy ember parancsol és az Hitler, akinek parancsait nekik is vakon követni kell.

A beszéd Németországban óriási feltűnést keltett.

Ebből a beszédből kiviláglik, hogy az ellentét nem szóltan és nem etargikus, hanem akcióra kész, sőt akcióba kezdett is már.

A beszéd odamutat, hogy vannak már

olyan törekvések, amelyek a Hitler-uralmat meg akarják dönteni.

Természetesen nem lehet azt állítani, hogy ennek az egyelőre csak földalatti akciónak máról-holnapra sikere lesz, de mindenesetre azt le lehet szegezni, hogy az elnyomott és jogfosztott milliók mozgolódnak.

Berlin elrendelte a transzfermoratóriumot

A napok óta folytatott berlini tárgyalások is befejeződtek. Mint ismeretes, Schacht minden eredmény nélkül tért vissza Amerikából és mivel Roosevelt útján nem tudta elérni azt, hogy Németországnak amerikai magánhitelezői a német rövidlejáratu amerikai kölcsönöket hosszulejáratu kölcsönökké alakítsák át, kénytelen volt Schacht a hitelezőkkel egyéni tárgyalásokat lefolytatni.

A tárgyalások menetéről nem kaptunk ugyan hivatalos jelentést, de

abból, hogy a német kormány ma elrendelte a transzfermoratóriumot, azt a következtetést kell levonni, hogy ezek a

Kihangsúlyozta még a francia miniszterelnök, hogy Franciaország biztonságát nem garantálja szerinte még az előbb megkötött négyhatalmi egyezmény sem és ezért Franciaország változatlanul és tovább is ragaszkodik ehhez az új, ugynevezett biztonsági paktum megkötéséhez.

Az elnapolt „leszerelési”

Genfben a leszerelési főbizottság csütörtökön — utoljára! — még szintén összeült. A főbizottság ülése jóformán abban a formalitásban merült ki, hogy kimondta — elnapolását. A határozat szerint a bizottság hároméves határidőig nem ülészik és legközelebbi ülését csak július harmadikán tartja.

Ezen az utolsó ülésen felszólalt még a japán fődlegátus is kihangsúlyozta, hogy

Japán nem mond le a légibombázás jogáról mindaddig, amíg a többi hatalmak az anyalégihajók megsemmisítését el nem határozzák.

Az ünnepélyes deklaráció elhangzása után szétszórtak a delegátusok.

Állítólag 1933 július harmadikán találkoznak ismét.

tárgyalások valamilyen eredményre veztek.

Hir szerint a transzfermoratóriumhoz a hitelezők „megnyugvással” hozzájárultak.

Már amilyen megnyugvással az eddigi transzfermoratórium tanulságai alapján a hitelező az adósság fizetésnek ehhez a módjához hozzájárulhat.

Az elrendelt német transzfermoratórium rendelkezései szerint az adós az esedékes tételeket ezentúl a konverziós pénztárba és márkában fizeti és a kormány ezt a konverziós pénztárt a hitelező rendelkezésére bocsátja.

A Reichsbank indoklása szerint Németország arany- és deviza-tartalékai annyira kifogytak, hogy a további érc- és devizacsökkentés lehetetlenné tette volna, hogy a Jegybank a stabilitási törvényben előírt feltételek szerint járjon el.

A Reichsbank ebben az indoklásában rámutat arra is, hogy

Németország 1930-ban még 3078 millió értékű arannyal és devizával rendelkezett és az a mennyiség 1933 júniusáig 280 millió értékre csökkent le.

Azt, hogy a hitelezők a „megoldást” még sem fogadták olyan „egyhangu megelégedéssel”, mint a német jelentés mutatja, az is bizonyítja, hogy az adott német helyzettel szemben Németország hitelezői a jövő héten Londonban tanácskozásokat kezdenek.

AUSZTRIA A NÉMET TERROR ELLEN A NÉPSZÖVETSÉG SEGÍTSÉGÉT KÉRI

Bukarestből kapjuk és csak fenntartással közöljük azt az idevonatkozó jelentést is, amely szerint

Ausztria elhatározta, hogy Németország egyre fenyegetőbb fellépésével szemben a Népszövetség segítségét kéri.

Ez az osztrák lépés még valamennyire elképzelhető is, de a jelentés további része már kevésbé megbízható. Ez azt mondja,

hogy a Népszövetség hajlandó is ezt a kért segítséget nyújtani, beleavatkozik Németország belügyeibe és az a célja, hogy a Németországban jelenleg fennálló uralmat megváltoztassa.

A Népszövetség ilyen akciók levezetésére semmiesetre sem kapható.

A Népszövetség köré csoportosult államok féltékenyen őrökdnek arra, hogy a Népszövetség még leghalványabb vonatkozásban se folyjon bele az egyes államok belügyeibe és így — nagyon természetesen! — Németország esetében sem enged majd precedenst.

Az osztrák helyzetre különben nagyon jellemző, hogy

az osztrák kormány katonai parancsnokság alá helyezte a rendőrséget.

Körülbelül ezt jelenti az a rendelet, amely ma látott napvilágot és amely kimondja, hogy

ugy a tartományok, mint Bécs városa élére tényleges tábornokokat állít a kormány. Ezek a tábornokok közbiztonsági biztosok lesznek és egyrészt alájuk tartozik a karhatalom, másrészt pedig a karhatalmi parancsnokság a tábornokok utasításai szerint kötelesek a jövőben eljárni.

Ez az intézkedés nem katonai diktatúra ugyan még, de már majdnem az.

Ismét részletesen kihallgatták a Skoda-ügy fővádlottját

Bukarest, június 10.

A Skoda-ügy vizsgálata még folyton tart. Zaletsky Brunot pénteken a jilavai fegyházból bekísérték a bukaresti hadbírószágra, ahol Pruteanu ezredes, a Skoda-ügy előadója hallgatta ki és főképpen a hadügyminisztérium és a Skoda-cég között létrejött szerződések részleteiről kért információt.

Kitünően megy az állami inkasszó

Átlagos napi bevétel 50 millió, de lesz több is — mondja a jelentés

Bukarest, június 10.

Az állami inkasszó júniusban kitünően mutatkozik.

A napi bevétel átlagban 50-55 millió lej, de voltak napok, amikor az inkasszó elérte a 80 milliót is.

Ez a bevételi átlag bizonyos utasítások következtében, a jelentés szerint, még emelkedni fog.

Jól nézünk ki...

Négyévi fegyházra ítélték a vecsési postarablót

Budapest, június 10.

A budapesti törvényszék a déltáni órákban fejezte be a vecsési postarabló, Schallli Sándor bűnyének tárgyalását. Az elhangzott tanuvallomások mind su-

lyosan terhelőek voltak a vádlott maga is beismerésben volt.

Az ítéletet, amely négyévi fegyházra szól, délután hirdette ki a bíróság.

Kurtakéren nem volt sikere a Halállégióknak

Rosszul sikerült izgatás egy aradmegyei községben

Arad, június 10.

A józanabb néphangulatra fölöttébb jellemző esemény játszódott le csütörtökön délelőtt az aradmegyei Kurtakér községben.

A kora délelőtti órákban a faluba egy jasi rendszámot viselő hatalmas teherautó futott be, amelynek oldalán feltűnő betűkkel a következő felírás volt olvasható: — Halállégió!

Miután a kocsit defektet kapott és arra kényszerült, hogy a községben huzamosabban tartózkodjék, a halál önkéntes legionistái, számszerint 17-en, leszállottak az autóról, míg a soffőr a gépet javította, lelkes és bővebb ismertetésre nem szoruló szónoklatokat mondtak a vasgárda dicsőítésére, arra buzdítván a lakosságot, hogy szegődjék el Codreanu táborába.

A rögtönzött gyűlés színhelyére egy csendőr tévedt, aki a halállégionistákat igazolásra szólította fel, mire a vasgárdisták egyre agresszívebbek lettek, nekítámadtak a csendőrnek, akitől, hírek szerint, elvették a fegyverét is.

A község lakossága és a csendőrség között — ez is előfordul — Kurtakéren barátságos a viszony. Így azután előfordult az az eseményzerű jelenség, hogy

a falusiak a csendőr pártjára keltek, kiszabadították a támadók hatalmából és az izgatók ellen fordultak, akiket oly hévvel ostromoltak meg, hogy végül az imént még szorongatott csendőröknek kellett támadóik védelmére kelniök. A halállégionisták közül ötvenen is könnyebben megsebesültek.

Az összetűzés híre hamarosan Aradra érkezett, ahonnan Lázár Ágoston megyei prefektus, Moga rendőrfőnök, Coanda csendőrőrnagy és Mandru ügyész utaztak ki a helyszínre, jegyzőkönyvet véve fel az esetről.

A hivatalos közegek megnyugtatták a lakosságot és a vasgárdistákat Aradra kísérték be, ahol az ügyészség fogházába helyezték el őket.

A légionisták ellen, miután a gyorsított eljárás alá vonták őket, már pénteken elkészítették a vádiratot s szombaton már

a törvényszék elé kerülnek.

Az őrizetbevetettek kihallgatásuk alkalmával előadták, hogy Jasiból Krassószórény és Temes megyében keresztül mentek Aradra. Mindenütt röpcédulákat osztogattak és lázító beszédeket tartottak.

Munkatársunk az ügyrel kapcsolatban beszélt Lázár megyei prefektussal is, aki a következőket mondotta:

— A megye területén semmiféle izgatást sem tűrök el és a közrendet minden körülmények között fent fogom tartani.

A londoni delegáció első csoportja már elutazott Bukarestből

Bukarest, június 10.

A londoni delegáció első csoportja, még pedig Madgearu pénzügyminiszter, Ernest Ene képviselő és Marian, az export-hivatal vezérigazgatója, pénteken délután 5 órakor már el is utaztak a fővárosból.

Titulescu enyhe hűlése miatt néhány napos késedelemmel indul.

Ujabb tárgyalás a román-magyar kliring-egyezményről

Bukarest, június 10.

A Nemzeti Bank helyiségében pénteken délelőtt magyar delegátusok és a Nemzeti Bank megbízottai között értekezlet volt a román-magyar kliring-egyezmény alkalmazásával kapcsolatban.

A román kormány üdvözlő távirata Venizeloshoz

Bukarest, június 10.

Titulescu külügyminiszter a román kormány nevében üdvözlő táviratot küldött Venizelosnak abból az alkalomból, hogy a híres görög államférfi ellen elkövetett merénylet nem sikerült.

— ELHALASZTÓDIK A BRASSÓI MAGYAR NAP. A kedvezőtlen időjárás következtében a Magyar Nap folyó hó 11-ike helyett június hó 18-án lesz megtartva. — A rendezőség.

Jamásinon

Ábel a Társadalomban

15

— Lámpa kell-e? — kérdezte.

— Nekem nem.

Mindent szeretett tudni:

— Hát mért nem?

— Azért, mert ugyis lehuznám éjszakára s annyi világot pedig a hold is ereszt ide bé.

— Hát leány kéne-e?

— Nekem az se.

— No, az jó is — mondta, — mert kár szaporítani az emberiséget.

Ezzel nyugodalmassal jóéjszakát kívántunk egymásnak, ő a lámpával elment s én Bolhával ott maradtam. Első dolgom az volt, hogy kibontottam a hátizsákot s valamit falatoztam s adtam a kutyának is. Mikor az evéssel megvultunk, olyan vidámnak éreztem magamot s a lelkemet olyan pillangóságnak, hogy megfogtam a Bolha jobbik első lábát, megráztam barátilag és azt mondtam neki:

— Szép álmokat, kedves!

Akkor lefeküdtünk mindketten s én elaludtam s még álmot is láttam édesanyámról. Egyszer azonban arra riadtam fel, hogy Bolha vakkant egyet, s megint egyet. A harmadikra én is felültem s hát a csürkapu felől egy alak sompolyog s egyenesen felém tart. Ugy megjedtem, hogy fel sem tudtam állni, hanem csak pillogattam sűrűn s magamban az Isten nevét mondogattam.

— Ki az? — nyögtem ki végre.

Akkor már láttam, hogy szoknyában van az alak s a haja leeresztve. A gyér holdvilágon azt is kivettem, hogy az arca csunya s a szemében olyan bársnyos tűz van, mint a piros tulipánban.

— Ki az? — kérdeztem még egyszer.

A fehérnép egy lépést megint közelebb

jött, akkor a jobbkezét felemelte s intett nekem, hogy hallgassak. Bolha már nem vakkantott, mert látta, hogy én tárgyalásokba kezdtem.

— Jaj, ki az? — kérdeztem megint.

Erre a szoknyás a másik kezét is felemelte s így a balkezevel s a jobb mutató ujjával paráznaságot mutatott s közben mind ezt mondta:

— Sütyü... sütyü...

Egyszerre megvilágosodott az értelmem s átláttam, hogy szegény vándor létemre mit akarnak művelni velem. Felállottam a helyemről, odaléptem a fehérnéphez s mintha papneveldeben nőttem volna fel, tisztá lelkem egész szigorúságával ráütöttem a kezére és így szóltam:

— Itt sütyü nem lesz!

Sohasem gondoltam volna, hogy a szigorúság ilyen erősen meghasson egy fehérnépet, mert amikor én a kezére ütöttem, akkor egyszerre sirni kezdett. De olyan keservesen sirt, hogy a szívem megessett rajta. Megöleltem hát s mivel éppen akkor eszembe jutott a szállásadó gazda bölcs mondása, lelkem minden melegével így szóltam én is a nőhöz:

— Kár szaporítani az emberiséget, szép leány!

Nem hallgatott rám, hanem mégjobban kezdett sirni. Erre megsimogattam az arcát és vigasztalni próbáltam.

— Ne sirjon, szép gyöngyvirág!... — mondtam.

Nem tudom, hogy a gyöngyvirág esett-e neki rosszul, vagy egyéb, de ahogy én kimondhattam ezt a szót, ő egyszerre felkapta a fejét, a fogát megvicsorította s olyan haraggal, amilyent nem is láttam soha, hirtelen ráugrott s hara kez-

dett engem s karmolni. Láttam, hogy nem tréfa a dolog s én is megragadtam, ahogy csak tudtam. S felugrott Bolha is s úgy ugatott, mintha a világvége közeledne. A harc nem sokáig tartott, mert én a harmadik rugaszkodásra úgy belévtam a szénába a szoknyást, hogy egyszerre megszületett a csend.

De az ilyen csend a csürben s a holdvilágon nagyon rémítő dolog.

Ugy reszkettem, mintha sárkánnyal küzdöttem volna meg.

Mozdulni sem tudtam egyideig, sem azt nem tudtam, hogy mit kéne most csinálni. S ahogy így álltam, nyomasztó nagy félelemben, egyszerre közeledni látszott egy lámpással valaki. Ahogy belépett a csürkapun, mingyárt megismertem, hogy a gazda.

— Miféle háboru van itt? — kérdezte gatyában.

— Ide bójott egy fehérnép s a kutya ugatott — mondtam.

Odament a lámpával a nőhöz s rávilágított. Akkor megtekergette a fejét s így szólt:

— Lidi, Lidi, mért is született a világ-ra!...

Olyan mély bánattal mondta ezt, mint ha isten lett volna, aki megbánta, hogy embert teremtett.

— Ki ez az illető? — kérdeztem tőle.

— Ez az én leányom — mondta az ember és így folytatta bólogatva: — Ez az én szerencsétlen leányom: süket és néma, s nem kap férfit magának.

Hallgattam, mert nem tudtam, hogy mit szólnak a nagy gyászra.

— Ezért mondtam, hogy kár szaporítani az emberiséget — folytatta az ember, aztán leült a leánya mellé és már ő sem szólt, hanem csak bólogatott.

Felvettem a hátizsákot, mert nem tudtam, hogy mit csináljak egyebet. Akkor odaállottam az ember elejébe és így szóltam:

— E busuljon, t nem lehet tudni, ha a néma-e k... nebb az Isten előtt,

vagy az, aki beszélni tud és vándorol.

Ezzel elindultam s amikor kiléptem a csürkapun, eszembe jutott, hogy még meg sem köszöntem az embernek a szállást. Visszaléptem egyet s néhány köszönő szót mondtam, de a gazda nem válaszolt semmit, hanem keservesen sirt a leánya mellett a szénán.

— Látod-e Bolha, milyen zég-zugos a világ — mondtam a kutyának, amikor kimentünk a kapun. Bolha rámnézett és úgy csóválta a farkát, mintha örömet kavargatott volna véle. Ő nem vette fel a bánatot, hanem csak azt látta, hogy én legyőztem a süketet és megszabadultam szerencsésen.

Akkor hajnal felé lehetett s úgy gondoltam jónak, ha nem keresek újabb szállást, hanem folytatom az utat. Kimentem tehát a vasútra megint, ott irányt vettem és megindultam.

Világodatkor a madarak úgy kezdtek az ut mellett mindenütt énekelni, hogy elillant nekem is minden szomorúságom s csak azt láttam, hogy dicsőséges megújulásban van a felkelő élet.

Én is énekeltem, ahogy tudtam.

S amikor felkelt a nap, leültem egy patk mellett, jóétvágygal falatoztunk Bolhával együtt, aztán még egyideig heverésztünk s utána ismét megindultunk. Délfelé egy nagy állomásra jutottunk, aminek a nevit nem tudom, mert elfelejtettem volt megkérdezni. Itt elé s hátra annyit ámbolyogtam a kutyával, hogy az emberek már erősen kezdtek nézni. Még sem akadt senki, aki belélatott volna a bajomba. De ezt nem is lehet csodálni, mert sem a lábam nem fájt, sem a vérem nem folyt beőlelem. Ellenben annál nagyobb epedés kinozott belől s mégpedig a vonatok után epedtem, amelyek olyan erős és biztos kerekeken jöttek-mentek, hogy mindegyre így kellett szólnom:

— Ejh, ezek osztán vándorok!

(Folytatása következik)

Egyenként 15 évre ítélték a herkulesfürdői gyilkosokat

Temesvár, június 10.

A karánsebesi törvényszék ítéletet hirdetett Eberle herkulesfürdői kereskedő és felesége gyilkosainak büntetésében, amelyet előző számunkban ismertettünk. Az ítélet a következő:

Bratšanu Jonel és Bratšanu István előre megfontolt gyilkosságért 15—15 évi, Senciulescu Fanni bűnrészségért 4 évi börtönt kaptak.

Ugy az ügyész, mint az elítéltek felelősek.

Időszerű intézkedés

A temesvári főügyész körrendelete a monopolügynökök tulbuzgalmának megfékezésére

Temesvár, június 10.

Dr. Pop Jenő, a temesvári törvényszék főügyésze két körrendeletet adott ki. Az első megállapítja, hogy a monopolügynökök jogtalanul jártak el, amikor olyan egyéneket is letartóztattak, akiknek vagyona kellő fedezet a bírságminimumra. Ha a jövőben szabálytalan elővezetések

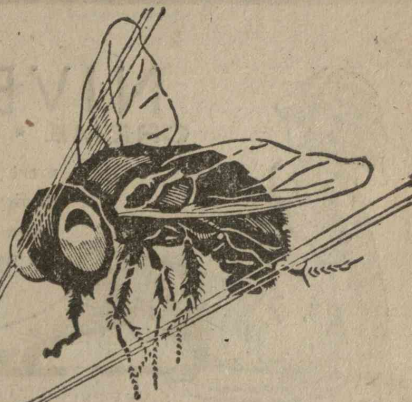
történnének, akkor szigorúan el fog járni a közegek ellen.

A másik körrendelet tudatja, hogy a jövőben az ügyészség csak akkor ad ki házkutatási engedélyt, ha az okot pontosan megjelölik, a bűncselekményt körülírják és a feljelentő neve és lakcíme is szerepel.

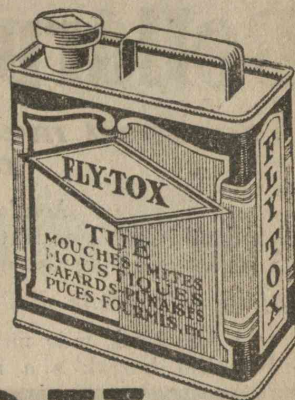
Jönnék a legyek!

FLY-TOX-al pusztítsa el a legyeket, a betegségek és legveszedelmesebb terjesztőit.

Ablakokat és ajtókat becsukni. FLY-TOX-al 6-8-szor permetezni, egy negyedóra múltán összeseperni és elégetni a lehullott legyeket!

KELLEMESEN ILLATOSÍTOTT

FLY-TOX

55 kommunistát tartóztattak le Budapesten

Budapest, június 10.

A budapesti rendőrség újabb nagyarányú kommunista szervezkedést leplezett le. A szervezkedés középpontja a Lehel-utcai Columbia cipőgyárban volt, ahol 55 munkást letartóztattak.

A kiadott jelentés szerint a cipőgyárban a munkások már nyílt terrort fejtettek ki, beavatkoztak a munkások felvételeibe és elbocsátásába, megalkották a juttatásokat és az üzemi tanácsot s terror alatt tartották a gyár vezetőit is.

Ítélet a Rotter-fivérek elrablása ügyében

Vaduz, június 10.

A Rotter-fivérek ismeretes elrablása ügyében a vaduzi bíróság meghozta ítéletét.

Schädler fővádoltat egyéni, Reinberger kilenc havi, Fremmellet öthavi és Röckle asszonyt négyhavi fogházra ítélte.

Az ítélet szerint az eltöltött vizsgálati fogság a büntetésbe beleszámít.

Autószerencsétlenség Biharpuspöki mellett egy halottal

Nagyvárad, június 10.

Megrendítő autószerencsétlenség történt Biharpuspökiben, a Margit-malom előtt. A 331-es számú szatmári teherautó narancssal megakadva indult el Nagyváradról Szatmár felé. Az autón Epstein Éliás kereskedő és Asztalos József soffor ültek. Utközben felkészkezett még Blaustein Géza 28 éves ruszkovai asszony, aki munkakeresésben volt Nagyváradon, de nem kapott alkalmazást s így gyalogszerrel vette hazafelé az utat.

A Margit-malom előtt, eddig még meg nem állapított ok miatt, az autó az árokba borult és maga alá temette mindhárom utasát. Blaustein Géza ne szörnyethalt, a férfiak sérülése szerencsére nem súlyosabb természetű.

Az autót teljesen összezúzódott állapotban emelték ki az árokból. A vizsgálat megindult.

Nem találják Venizelos merényletét

Egy rendőrtisztet és két rendőrt őrizetbe vettek

Athén, június 10.

A Venizelos ellen elkövetett revolveres merénylet ügye egyre bonyolultabb lesz. A bevezetett vizsgálat során megtalálták azt az autót, amit a merénylet a merényletsídjén használtak, illetve amivel üldözőbe vették Venizelos autóját.

A megtalált gépkocsi az országúton volt, az árokban. A tettesek elmenekültek és sorsára hagyták a gépet.

Athénben — s ez kelti a merénylet

kapcsolatban a legnagyobb feltűnést — letartóztattak egy rendőrtisztet és két rendőrt.

Az a vád ellenük, hogy segítettek a merényletnek a menekülésben és szándékosan tévútra vezették a nyomozást. Ha ez igaz, akkor azt jelenti, hogy nagyobbarányú összeesküvésről van szó, amelynek résztvevői nem felejtik el kitűzött céljukat az első meghiusult merénylet után.

Közkegyelmi rendelet Károly király trónralépésének évfordulóján

Kik részesülnek amnesztiában

Bukarest, június 10

Károly király trónralépésének harmadik évfordulóját országszerte nagy ünnepek között ülték meg. Bukarestben a pátriárkán istentisztelet volt. Utána a kormány összes tagjai diszebden jelentek meg a palotában. Az ebéd végeztével az uralkodó beszédet tartott s a külföldön tartózkodó Miklós királyi hercegre emelte poharát.

A nemzeti ünnep alkalmával egyébként Románia összes városaiban katonai parádé volt valamennyi csapattestnek és az összes iskolának részvételével. Az ünnepeket este diszfelvonulás és fáklyásmenet zárta le.

Ünnepet ült Mihály nagyvajda iskolaosztálya is, ahol Gusti közoktatásiügyi miniszter méltatta a nap jelentőségét.

KÖZKEGYELMI RENDELET

jelent meg a királynap alkalmából. A kegyelmi rendelet a 15 napig terjedő büntetéseket és az erdőtüpöny 60, 62—70 és 72 szakaszai alapján kirótt bírságokat elengedi.

A rendelet értelmében a következő bűntetéseket szállítatnak le:

A 15 naptól 3 hónapig terjedő büntetések a felére, a 3 hónaptól 5 évig terjedő büntetések háromnegyedére. Ezer lejtől 50 ezer lejtig terjedő büntetések a kétharmadára.

Hadirokkantakra és azokra vonatkozólag, akik a büntetett elkövetése idején még nem töltötték be 18. évüket, a következőket írja elő a rendelet:

Egyhónapig terjedő szabadságvesztés és 10 ezer lejtig terjedő pénzbüntetések teljes elengedtetnek. Egy hónaptól hatig, illetve 10 ezer lejtől 20 ezer lejtig felére engedtetik el a büntetés.

A kegyelem alkalmazásánál a még hátralévő időt veszik tekintetbe.

Nem részesülnek kegyelemben a következő bűnökért és vétségekért elítéltek:

Hazaárulás, kémkedés, az állam biztonsága elleni bűntettek, lázadás, engedetlenség a felelősséggel szemben, katonai szökés, a közrend elleni egyes vétségekről szóló törvény megsértése, gyújtogatás, tolvajlás, köz- vagy magánpénzek elcsikkasztása, közokirathamisítás, csalás, vesztegetés, hamis kereskedői bukás, a szeszörvény elleni kihágások, a vámtörvény elleni vétségek, árdragítás, az egészségügyi törvény 305. szakasza elleni vétségek, választási vétségek, kivéve a 69. szakasz elleni vétségeket, valamint az állami monopólium törvény elleni kihágások. Nem részesülnek továbbá kegyelemben azok, akik már korábbi rendeletek folytán büntetésleszállítást élveztek, valamint az erdőtüpöny 7. és 14. szakasza ellen vétők, ha erdőtermelők, de nem tulajdonosok.

MINISZTERTANÁCS

foglalkozott pénteken a londoni konferenciával kapcsolatos kérdésekkel. Titulescu, a londoni román delegáció vezetője szombaton utazik el Bukarestből.

KÉT ÚJ GRANICSAREZREDET létesítenek, az egyiket a Bánátban, a másikat Besztercenászádon.

Bűnvádi feljelentés a fizetésképtelen temesvári Viktória kalapgyár vezetősége ellen

Temesvár, június 10.

A fizetésképtelenné vált Viktória kalapgyár ügyében a hitelezők kisebbsége bűnvádi feljelentést adott be.

A feljelentés adatai Fratilának, a Timisiana volt igazgatójának, mint kiküldött könyvszakértőnek a jelentésére támaszkodnak.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Aki nem tudja bebizonyítani, hogy él

Páris, június 10

Egy Quiet nevű párisi mérnök nyugodtan, mint a neve is mutatja, de sugárzó örömmel ment fel az előjáróság lépcsőjén. Jelentkezett az anyakönyvvezetőnél, hogy házasodni akar. Az anyakönyvvezető a szokásos udvarias mosoly helyett ráfordított, hogy azonnal hordja el magát, különben lecsukja. Quiet ur elvesztette nyugalmát, tiltakozott, magyarázatot kért. Az anyakönyvvezető felháborodva kérte számon, hogy akinek olyan rendes felesége és négy gyereke van, miért akar bigámiát elkövetni. Szegény Quiet most már gyanította, hogy sajnálatos félreértés áldozata. Kiderült, hogy névrokona a hajmeresztő gaztettek egész sorszu sorát követte el. Quiet Ponciustól Pilátusig rohant, hogy tisztázza a félreértést és többek között az anyakönyvvezetőnél is megfordult. Az most sokkal nyájásabban fogadta. „Jó, hogy jön, barátom, — mondta, — most kaptam az értesítést, hogy maga a rabkórházban tifuszban meghalt. Jobban szeretem a halottakat, mint a házasságcsédelgőket.” Quiet becsületszavával erősítette, hogy életben van, ez azonban további aktaszéri bizonyítékokra szorult és az ügy lebonyolítása még egy évig is elhúzódhatik. Közben Quiet apósa, aki pedáns és konzervatív ember, meglátta, hogy leendő vejének meggyűlt a baja a hatóságokkal. Azonnal kitette a szűrét. Quietnek most nincs se tisztességes neve, se menyasszonya, sőt még azt sem tudja bebizonyítani, hogy életben van.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Utasítsa vissza s ragaszkodjék az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz

Astra-Mozgó, Brassó.

Óriási sikerrel folyt le

ANNY ONDRA

a közkedvelt filmszínésznője

„AZ EZRED LEÁNYA”

című legragyogóbb sláger-operett. — További szereplők:

Willi Stettner, Otto Walburg, Adele Sandrock, Werner Fuetterer.

Még szombaton, vasárnap és hétfőn fut.

NIVEA
CREME * OLAJ barnító hatása felülmúlhatatlan

mert egyrészt elősegíti a lebarnulást, másrészt pedig meggátolja a bőr felégését. Mindenki meg fogja Önt csodálni természetes barna színéért. — De ne napfürdőzzék soha nedves testtel, hanem minden esetben előzőleg dörzsölje be bőrét NIVEA-CREME vagy NIVEA-OLAJ-jal.

NIVEA-OLAJ: Lei 55.—, 85.—
 NIVEA-CREME dobozban: Lei 16.—, 34.—, 72.—, tubusban: Lei 30.—, 45.—

Dollárpánik a tőzsdéken

Roosevelt mesterségesen akarja lemorzsolni a dollár árfolyamát

London, június 10.
 Londoni jelentés szerint az ottani tőzsdén, de a többi jelentős európai tőzsdén is újabb dollárpánik van keletkezésben.

A mai jegyzések már nagy árfolyamkülönbségeket hoztak s a nagyarányú le-

morzsolódás holnap minden jel szerint folytatódni fog.

A dollár értékének lemorzsolódása mögött, szakértők szerint, Roosevelt elnök áll, aki az angol értesülések szerint még a világgazdasági konferencia előtt 20—30 százalékos lemorzsolódást akar előidézni.

Angol—japán kereskedelmi háború előtt

Tokió, június 10.
 Az indiai kormány japánellenes vámrövidítései Tokióban igen nagy izgalmat váltottak ki, mert a rendelkezések fogadtatása teljesen kizárná Japánt az indiai piacokról.

A japán külügyminiszter megjelent az angol követségen és kormányának nevében erőteljes tiltakozást jelentett be az indiai rendeletek miatt,

hangsúlyozva, hogy a rendelkezések végrehajtása, illetve Anglia kedvező állásfoglalásának elmaradása igen rossz hatást gyakorolna Anglia és Japán viszonyára.

A japán sajtó véleménye szerint Japán készen áll arra, hogy felvegye az angol késztyűt és megkezdje a kereskedelmi háborút Anglia ellen.

Csikágó csodái

Szines beszámoló a csikágói világkiállítás első hetéről

Csikágó, június 10.
 Pár nappal ezelőtt, mint arról beszámoltunk, megnyitott a világ legnagyobb látványossága, a csikágói világkiállítás, amely millió és millió ember utazásának a célja lesz ezen a nyáron.

A rendezőség legalább ötvenmillió vendéget jémet október elsejéig, ameddig a kiállítás tapuj tárva-nyitva lesznek az érdeklődők előtt. Nyolcvanöt hatalmas épület tört a marasba a kiállítási terepről s az épületek között külön e célra konstruált kiállítási gyorsított röpi ide-oda a vendégeket.

Több mint ezer idegenvezetőt alkalmazott a rendezőség, hogy a világkiállítás közönsége a világ minden nyelvén utbaigazítást, tájékoztatást és magyarázatot kaphat.

Most várják ide a nagy olasz repülőrajt, Balbo repülésiügyi miniszter személyes vezetésével.

Ez lesz a kiállítás első nagy szenzációja: „világrepülés a csikágói világkiállításra”.

Ma már megállapítható, hogy a hatalmas mű olyan precízen van megszerkesztve, hogy mondhatni, az utolsó fogaskerékig a legszabályosabban működik.

A látogatót, aki csak pár napra jött el megtekinteni e sok csodát, valósággal lenyűgözi a rengeteg látvány. A kereskedelem, a gazdaság, a technika, a tudomány, a különböző nemzeti szakkiállítások a legmértékesebb formában képviselik a haladás századának vívmányait és eredményeit. Az európai országok közül csak nagyon kevés vállalkozott a kiállítás való részvétel költségeinek előteremtésére.

Európából egyedül Olaszország, Csehszlovákia, Írország, Németország, Svédország állítottak ki. Ázsiából Japán és Kína.

Eredetileg másként tervezték ezt, az egész világot átfogó nagy szemlélet akartak csinálni, a gazdasági nyomorúság azonban keresztülhúzza a tervezetést és a csikágói világkiállítás ma tulajdonképpen speciális amerikai esemény. Így is hallatlanul érdekes, mert szemléletben mutatja be az újvilág minden képzeletet felülmúló gazdasági és civilizációs fellendülését.

A haladás évszázadáról keresztelték el a világkiállítást. Az elnevezésnél érdemes egy pillanatra megállni. Kereken egy évszázaddal ezelőtt alapították Csikágót, egy évszázad múlt el tehát azóta, hogy William Penn megkezdte a későbbi Penn-

sylvania áthatalomátlan őserdejének elfoglalását,

hogy telepítése nyomán a világ legnagyobb ipari gócpontja virágozzon fel. Egy évszázaddal ezelőtt indultak el a mormonok nyugat felé s telepedtek meg Utah sósivatagjain, ahol előtűnik még nem járt fehérbőrű ember.

AZ ELSŐ TELEPTŐL A METROPOLISIG

Ahol 1833-ban az első kolonizátorok, prémkereskedők és mindenféle szedett-vedett népesség leverte az első házikók facölöpeit s ezáltal megvetette alapjait a három és félmillió metropolinak, ma új város nőtt ki a házrengeteg mellett, a Michigan-tó partján. Ez az új város: a világkiállítás. Paloták sora áll most itten.

A General Motors Companie-nek milliós költséggel épült kiállítási csarnoka, mellette a tudomány temploma, égbenyúló acéltornyok, a drótkötélvasút végállomása, ultramodern építmények, acélból, üvegből és keramikából, ablaktalanok, mesterséges napfényrel és mesterséges hőmérséklet-szabályozással.

Itt áll a dseholi aranytemplom mása, a szines pavillonok sokasága, a mórok, marokkóiak és kínaiak élethű falvai.

ÉVEZREDEK — DIOHÉJBAN

Hogy milyen látványosságok vannak Csikágóban? A neandervölgyi embertől a General Electric mechanikus robotemberéig, az alkimista laboratóriumtól az atombontásig, az első telepesek ökrösfogatatótól a legtükrösebb versenyautóig, Edison első izzólámpájától 24 óriás fényező sugárnyalábjaig látható itt a technika és az ipar fejlődésének minden stádiuma. Sőt tovább menve:

a látogató kíváncsi szeme bepillanthat a világűr titkaiba, azokon a teleszkópokon át, amelyeket a négy amerikai csillagvizsgáló állított fel.

Hollywood külön fejezetét alkotja a kiállítási csodáknak. Majdnem teljesen áttelepítette a stúdiót a Michigan-tó partjára, itt mutatja be, hogyan készül a hangosfilm. Itt vizsgálhatja le az új filmszallagjelölteket. Nagy helyet foglal el a rádió és a televízió is. A vegyipar, a színek, a gummi, a benzin előállítását, a katalízis folyamatát tárja a néző szeméi elé. Nem kisebb távolságot, mint 130 kilométert kell bejárnia a világkiállítás vendégeinek, hogy mindazt szemügyre vegye, amit Csikágóban Amerika minden részéből s a nagyvilágból is felhalmoztak.

EGY NAGYVÁROS MINIATURBEN
 San Francisco például egy városmodellt küldött el, egy csodálatos miniatűr építményt, amelyben a város minden háza külön látható, gyufafejnyi kicsinyítésben.

Sok év fáradságos munkájába és 50.000 dollárba került ez a városmodell. Beebe tanár batyszféra-készüléke mellett, amellyel a Bermuda szigetek korálzátóinak faunáját vizsgálta meg, itt láthatók Piccard tanár sztratoszférarepülési léggömbjének gondolája, — szimbolusául az örök emberi tudásvágynak és kutatási láznak.

A GÁZZAL VÉDETT ÓRIAS-GYÉMÁNT

A bányakiállítás meglepetés várja a látogatót. Itt megmutatják neki

a 78 karát súlyú indiai Nassak-gyémántot, amely testőreik között is megér egymillió dollárt.

Üvegburra alatt, kehelyalakú acéltartóban fekszik a gyémánt, a világ egyik legértékesebb drágaköve. Két ór áll mellette, gázálcokkal felszerelve s védik a kincset.

Egyetlen ütés az üvegburára s a gyémánt

Az autósok városa

Az autón érkező kiállítási vendégek nagy tömege természetesen igyekszik a nyomott gazdasági viszonyoknak megfelelően, minél takarékosabban tölteni el csikágói napjait. Az óriási autópark mellett

a rendezőség negyven ezer család számára épített sátrakat s arról is gondoskodott, hogy aránylag csekély összegért bőséges ételmezt juttasson a látogatóknak.

A kiállítás megtekintése ötven centbe kerül. A rendezőség a kisember pénztárcájához mérte a kiállítás minden taksáját, ezzel is kimutatva, hogy a nagy tömegekre számít.

AKIKNEK NEM IMPONÁL A HALADÁS

Utóljára említjük fel a kiállításnak bizonyos szempontból legérdekesebb negyedét, a hol a sioux és a hopi indiánok falvai láthatók.

Az indiánok úgy élnek vügamjaikban és anyagpuebloikban, mintha csak odahaza lennének, nem zavarja őket, hogy a tözsomszédságukban a technika ezer csodája zuhog és zakatol.

Élik a maguk természetes életét s nem sokat törődnek a fehérbőrűek gondjaival és örömei-

alásülyed, a széf falai összezárnak s abban a szempillantásban könnyeztető gáz tölti meg a termet.

Igy védik az egymillió dolláros gyémántot „Amerikai látványosságnak” számít a szingorgona is, amely a zene és a fény hatásait kombinálja össze.

Az európai államok közül Németország sem maradt teljesen ki a kiállítók sorából. Pavillont kapott a meissen porcellán, a Robert Koch-intézet, elhozták ide a Guttenberg-bibliát, egy Guttenberg kézi sajtót, egy Mozart kéziratot s a német grafika és festészet néhány reprezentatív alkotását.

A csikágóiak lokálpatriotizmusára vall, hogy a kiállítás költségeit a maguk erejéből teremlették elő.

Sem a kormány, sem az állam, vagy a város nem adtak közvetlenül támogatást.

A finanszírozás kötelezővények elárusításán utján történt s a kötelezővényeket még ma is parin jegyzik.

Remélik, hogy nem lesz deficit, de a yenkik optimisták szoktak lenni s nem bizonyos, hogy a reményük valóra válik.

Egy német szociáldemokrata képviselő öngyilkossága

Berlin, június 10.

Pfalz Antonia, a német birodalmi gyűlés szociáldemokrata képviselője megmérgezte magát.

A vizsgálat még nem állapította meg, hogy a szociáldemokrata képviselő szándékosan vett-e be az altatójából többet a rendesnél s így öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig véletlen szerencsétlenség áldozata.

Ön már régesrég megunt a ruháját, amikor az még mindig ujnak néz ki, ... ha azt Vestis-szövetből készítetté...

**V
E
S
T
I
S**

POSZTÓÁRUHÁZ, BRASSÓ, LENSOR 22.

Negyvenkétezer lej havi jövedelme van Tischler gyilkosának, akit a kolozsvári vasgárdisták hősként ünnepelnek

Kolozsvár, június 10.

Tischler Mór erdőbirtokos gyilkosa, Siancu rokkant kapitány ügyében a kolozsvári rendőrség többek között a következőket is megállapította:

Siancu kapitány a város legjobban jövedelmező trafikjának a tulajdonosa. Ezenfelül van egy bérháza is az Árpád-ut 51. szám alatt. Ennek a bérháznak 13 lakója van és a 13 lakó közül 11 zsidó.

A bérház jövedelme 21 ezer lej havonta. A trafik jövedelme 15 ezer lejre te-

hető s ezek mellett van még a gyilkosnak havi 6 ezer lej rokkantnyugdíja. Havi jövedelmei tehát elérik a 42 ezer lejt, ami a mai világban rengeteg pénz, juthatott volna belőle arra is, hogy a mőcök érdekeit védő vitéz kapitány támogatáson néhány szerencsétlen hegyi móccsaládot. Gyilkolai azonban könnyebb volt Siancunak, mint havonta néhány ezer lejt jótékony célra adni.

Siancut most a kolozsvári vasgárdisták és más hitleri alakulatok nemzeti hősként ünneplik.

Nagyszabású közgazdasági reformok Magyarországon

Szombaton felfüggesztik a gyűléstilalmi rendeletet

Budapest, június 10.

A magyar képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén Imrédy pénzügyminiszter nagy beszédet tartott és ismertetett a pénzügyi kormányzat legközelebbi célkitűzéseit is. A miniszter szerint: 1. A pénzügyminisztérium nagyszabású adóreformhoz gyűjti az adatokat. 2. Szerződést köt az állam az European Gas Company-val, amelynek jogot ad arra, hogy az ország egyes területein földgáz és petróleum után kutasson. 3. A boléta-rendszert megtartják az 1933-34 évre is, bolétát azonban ezentúl csak a termelő gazdák kapnak, az exportőrök nem. 4. Átdolgozzák a vasúti tarifát olyan értelemben, hogy a buza és a liszt szállítása jelentősen olcsóbb legyen.

Itt említjük meg, hogy az egységespárt, illetve most már a magyar nemzeti egy-

ség pártja országszerte nagy szervezkedési mozgalomra készül. Jelentettük, hogy a párt legutóbbi értekezletén kimondták, miszerint a restauráció kérdése nem időszerű.

s ezért a párt tagjainak tilos résztvenni és dolgozni olyan alakulatokban, amelyek a restaurációt készítik elő.

Gömbös miniszterelnök ennek a határozatnak a szellemében kiáltványt bocsátott ki, bejelentvén ebben a kiáltványban, hogy a nemzeti egység pártja megkezdi az országos szervezkedést. Tekintettel azonban, hogy gyűléstilalmi van,

a belügyminisztérium szombaton felfüggeszti a gyűléstilalomra vonatkozó rendeletet

s vasárnap már meg is tartják az első egységespárti népgyűlést.

Tiszta fürdőszoba
a család egészsége!

A fürdőszoba minden háztartás tisztaságának próbaköve. VIM a legjobb szer. A kád szappansziradékát gyorsan leviszi és tükrőfényessé tisztítja a zománcot, fémalkatrészeket, kályhát, stb. egyaránt. Csak a VIM nyomában áradhat szét fürdőszobájában a tisztaság fénye.

VIM
MINDENT TISZTÍT

Súlyos támadások a magyarpárti képviselők ellen a bánsági tagozat intézőbizottsági ülésén

Küldöttség megy a királyhoz a vasutasok érdekében

Temesvár, június 10.

Csütörtökön délelőtt tartotta meg a bánsági magyar párt nagyintézőbizottsága közel 200 résztvevővel, Ir. Ungár Adolf ügyvezető alelnök, temesvári magyar alpolgármester elnöklésével a Magyar Ház nagytermében gyűlést.

A gyűlésen élénk hangulat fejlődött ki és erőteljes kifakadások hangzottak el a magyar párt parlamenti tagjai ellen. Dr. Páll György főtitkár javaslatot terjesztett elő, hogy magyar népiroda szerveztessék, amely a párttagok ügyeit a magyar képviselők mentesítésével elintézzék. Az iroda ellátására minden parlamenti havi 1000 lejt fizessen. Az iroda vezetője egy magánpraxist nem üző, nem parlamenti tag ügyvéd legyen havi 12 ezer lejt fizetéssel.

Dr. Hajdu Frigyes volt magyar országgyűlési képviselő a következő felszólaló, aki élesen támadta a magyar párt parlamenti képviselőit azért, mert a Bánság érdekében semmiféle tevékenységet sem fejtenek ki.

Olt Gyula (Lugos) leszögezi, hogy a Bánságnak Jakabffy Elemér, Willer József és Sulyok István személyében három bánsági származású képviselője is van, de egyáltalában nem, vagy csak fogatékosan beszél az állam nyelvéért és magatartásuk nem gerinces. Ezután a gyűlés Sándor Józsefet, mint a magyar parlamenti csoport legférfiasabb tagját, percekig ünnevelte.

Ezután Gyulay János dr. azt követelte, hogy a 10 ezer szavazatot reprezentáló Bánság egy jelöltjét léptessék valamelyik

esélyes székhely területén annál is inkább, mert e 10 ezer szavazattal a Bánság jelentősen hozzájárul a magyar parlamentárok számának növeléséhez. A javaslatot egyhangulag elfogadják.

A következő szónok ismét dr. Hajdu Frigyes, aki tomboló helyeslés közepette az alábbiakat mondja:

— Szégyenpir ül arcunkon, ha a régi magyar parlament román képviselőinek veszélyekkel nem törődő, gerinces, hátor és erőlyes működését összehasonlítjuk a mi képviselőinknek működésével. Tizenketten vannak s e 12 közül tíznek haláluk után nyugodtan felirhatnánk sírkövére:

„Egész életemet magánügyeimnek szenteltem...”

Hajdu szónoklata végén percekig tartó tapssal és eljenzéssel ünneplik s közben Sándor Józsefet éltetik Dr. Ungár elnök megállapítja, hogy Hajdu Frigyes kritikája az őz Sándor Józsefre, akinek egész parlamenti működése példamutató volt, nem vonatkozhatik.

A nagyintézőbizottság ezután az elbocsátott magyar vasutasok ügyében 8 pontból álló határozatot fogadott el:

1. Ha le kell építeni, elsősorban is azokat a vasutasokat építsék le, akik még nem töltötték be az ötödik, illetőleg tizedik szolgálati esztendő.

2. Ez év novemberében engedjék vizsgára azokat a magyar vasutasokat is, akiket a román nyelv fogatékos ismeretének címén régebben bocsátottak el. A vasutasokat ne a román nyelvtanból vizsgáztassák, hanem a mindennapi életben

használt beszédből.

3. A nyelvvizsgán elbukóknak azonnal adják meg a nyugdíjat, ne pedig csak a korhatár elérése után, mert ez vérlázító igazságtalanság, hiszen amíg a korhatárt eléri, akár éhen is halhatnak.

4. Minden vasúti gőcpontban nyelvkurzust kezdjenek a vasutasok részére.

5. Aki egyszer sikerrel vizsgázott, ne legyen újból vizsgára állítható.

6. A párt központja forduljon küldöttségileg a királyhoz és a felség előtt tárja fel, hogy

a 2000 magyar vasutas elbocsútása még csak táborról sem szolgálja az annyira hangoztatott közeli és megbékélési politikát.

7. A magyar párt képviselői a parlament mindkét házában tartsák napirenden az elbocsátások kérdését.

den az elbocsátások kérdését.

8. Minden eshetőségre készen már most meg kell tenni az előkészületeket arra, hogy az ügyet esetleg a Népszövetség elé kell vinni.

Tóth Benjámint a vasárnapi iskolák felállítására, dr. Csasznek az állás nélkül levő 20-40 éves magyar fiatalok társadalmi mozgalom útján való elhelyezése érdekében tesz indítványt. A gyűlés mindezt a két javaslatot elfogadja. Az utóbbi társadalmi mozgalom megszervezésére öttágu bizottságot küldöttek ki.

Ismeretes, hogy a magyar párt július 1-én és 2-án tartja meg Marosvásárhelyen kongresszusát. A bánsági küldöttek határozat értelmében az intézőbizottsági ülés szellemének megfelelőleg fognak a gyűlésen perorálni. A Bánság a nagygyűlésre 36 delegátust küld ki.

A japánok nem respektálják a fegyverszünetet

Sanghai, június 10.

Londonba érkezett jelentések szerint a mandzsuri hadsereg egyes egységei a megkötött fegyverszüneti egyezmény ellenére meg szállottak olyan területeket, amelyeknek a fegyverszüneti megállapodás szerint katonailag üresen kellett volna maradniuk.

A mandzsui hadsereg legújabb fegyverténye Londonban újabb izgalmat okozott.

Látogassa
meg

SZINAJÁT

A KASZINÓ ÁLLANDÓAN NYITVA!

Minden
kivánt szórakozás: Színház, hangosmozgó, dancing!

HIREK

A fáradt ember

Érdemes közelebbről szemügyre venni azt a kömegényltséget, amely nem is jelenség többé, hanem kövéremedt passzivitás. Ezt a passzivitást idegen tárgyként hordozza magában a társadalom élő organizmusa.

A fáradt ember a hadviselt ember. Annak az utnak, amit idáig megtett, csak elenyésző kis hányadát járta be saját akarata szerint, a többit, a nagyobbját túrtte. Ebből az útból, ami hosszabb, emésztőbb és perzselőbb egy idegen bolygóba vezető rakétaútnál, csak a kiindulásnak az a pár méterje az övé, amely még régi életébe ékelődött. A start az övé, a mikor még aktív hívője és cselekvője volt egy olyan társadalomnak, amely kitörülhetetlen ideálként tündöklött emlékezetében. A fáradt, hadviselt ember életének lényegi suipontja a békeidők sugárzó égboltja alá ágyazódik, ahol a társadalmi harc nem volt oly nekihevílt és kiméletlen, ahol a politika a kenyértől belátóan elvonatkoztatott platonikusabb sikon vonultatta fel haderejét, olyan páriárcokban, amik — mai szemmel nézve — mikrométerrel is alig ellenőrizhető különbségeket mutattak fel. A békeidők politikai harca, a mai elementáris összecsapásokhoz viszonyítva, amolyan vasárnapi külön virtuskodás volt, mint a mai futball, amely a versengés és diadalvágy lázán túl nem hagyta az engesztelhetlenség és kenyértörés tövisait a lelkekben. Ebből, a ma már naiv ábrándnak mondható problémátlan világból indult ki a fáradt ember útja és végzetes determinációk keppén ennek ködképet hordozta lelkében, amikor husz évesen tánciskola helyett a gyakorlótér gyepegyen gyakorolta egy öldöklésre induló kánkán reglmával cirkalmazott lépéseit.

A folytonos halálveszély megfeszített idegállapotában a veszélynélküli és ideális formáiról álmodozott, mint végső célról. A galicai agyagvermekben és tiroli kavarnákban a „saját házról”, mint az emberi kultúra végcéljáról, az örök menetelésben a családi állapotban való békés megpihenésről és nyugalmi helyzetéről, mint emberi rendeltetésről. A harc és fogság mai ember előtt elképzelhetetlen kinu kohójában a harc nélküli állapot ideáljával jegyezte el magát a hadviselt ember. Ezért és még másért nem akar több harcot.

Másért, mert az az állapot, ami a nagy és emésztő harci megfeszülés után várt rá, nem fedte többé sugárzó emlékeit, és a jövőre vonatkoztatott „visszaható” elképzeléseit. Új harcok szükségére várta — nem a természetesnek vett kenyérharc mezején, — hanem már idegen és a háta mögött született eszmék elkéltüzei felé. A lelke minden rostjával békére, megbocsátásra, elnézésre hajlamos hadviselt embernek új engesztelhetlenségekre kellett vértéznie magát, új harcra, amikor semmimű harc boldogító céljában nem hitt többé.

És minél távolabb tolódott a fáradt ember ábrándja, minél képtelenebb fantazmagóriává formálódott az egykor valóságban látott eszménykép, annál kihültebben nézte az új idők céltalan és nyugtalan kánkánját, annál holtabb lett a fáradt, hadviselt ember a körötte hadakozó agastyánok és fiatalok zürös világa számára.

A fáradt, hadviselt emberre ne számítson se fiatalok, se öregek harckitűzése. Ami még megmaradt aktivitásából, az a régi ábrándok virágjának erőtlén és hitetlen locsolgatása, különböző életvédelmi csoportok és szervezetek

alakítása, amik tömegében is indifferensek a harci szervezetek felvonulásában. A fáradt ember ölmoldarab a harctól szaggatott új Európa testében, amit — ha még egyszer gyógyulás felé fordít sorsa — kivét magából az egészség felé törekvő organizmus, de véle együtt kiveti magából az utolsó szálát, ami észszerű, higgadt és egyedül boldogító, reális célok felé irányította valaha.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint sok helyütt eső vagy zivatar várható. A hőváltozás lényegtelen.

— Béremelés — Amerikában. Newyorki jelentés szerint a Michigan állambeli Flint városban a Buick autógyár 5 százalékkal emelte a munkások bérét. Hasonló béremelést hajtottak végre a többi autógyárak is.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Ladár János 35 éves beckeitkei lakos felakasztotta magát és meghalt. Tettét elviseihetetlen nyomora miatt követte el. — Halálos szerencsétlenség történt Alsórépa község erdejében. Cesa Alexandra munkásnő egy tölgyfa alatt tüzet rakott. A lángok a fába kaptak s a munkásasszony ruháját is meggyújtották. A szerencsétlen nő olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövidesen belehalt sérüléseibe.

— TIZÉVES TALÁLKOZÓ. Felkérem volt osztálytársaimat, akik 1923-ban a „Székelyudvarhelyi román kath. főgimnáziumban” velem együtt érettségiztek, a tizéves találkozó megrendezése céljából, közöljék címüket minél előbb. Khell László kereskedővel, Bretcu.

ABLAK

Megrendítő nyílt levelet tesz közzé a bécsi sajtóban Stefan Grossmann Gerhardt Hauptmannhoz „Können Sie schreiben?” címen. Tud Ön hallgatni, mikor elnémitották a német művészet, elnémitották a szabad színpad s elnémitották a szabad könyvkiadás legértékesebb hangjait és képviselőit? Az ősz Tolsztoj, akit Gerhardt Hauptmann annyira becsül — szól a levél —, az abszolutisztikus cárizmus legsötétebb napjaiban fölemelte szavát s pádiratot szerkesztett: „En nem tudok hallgatni!” Az ősz orosz gróf kikelt, a Takácsok ősz írója elfelejt kikelni a militarizmus, az önkényuralom, a munkásüldözés ellen. Felejtésre felejtés, hallgatásra hallgatás lesz a felelet, végződik a nyílt levél. S tényleg, vannak problémák, ahol hallgató szájjal lehet legnagyobbat vétkezni. A mi életünk is tele van ilyenekkel.

— Udvarhelymegye magyar pénzügyigazgatót kap. Tudósítónk jelenti: A pénzügyi átszervezések kapcsán több pénzügyigazgatói állás megüresedett, így a székelyudvarhelyi is. Most értesülünk, hogy a miniszter Székelyudvarhelyre Szilágyi Lajos jogvégzettséggel rendelkező, volt csikszentdomokosi segédjegyzőt nevezte ki igazgatónak, aki a legutolsó pénzügyigazgatói vizsgát nagy sikerrel tette le Bukarestben. A szimpatikus, jó megjelenésű fiatal Szilágyit a gyorsan változó kormányok csiki emberei még egy jegyzőség vezetésére sem találták alkalmasnak és ime a pénzügyminiszter egy egész megye pénzügyi irányítását bízta rá.

— ERDEKES HANGVERSENY BRASSÓBAN. Florica Ciurcu, a neves brassói román énekesnő 1933. június 12-én, hétfőn este 9 órakor tartja dalestjét a „Saguna” gimnázium disztermében. A kitűnő énekesnő, Bernfeld Imanuel, az ugyancsak kiváló zongoraművész kíséri. Jegyek elővételben a „Cartea Românească” és Hiemesch könyvkereskedésekben kaphatók.

— Az autó nem részeg emberek játékszere. Solga Gábor bukaresti mérnök, Alexandrescu soffőr és Molnár János bácsfalusi gazdálkodó társaságában az egyik alsótömösi kocsmában mulatott. Az ittas társaság elhatározta, hogy sétakocsi-zásra indul. Az autót Solga mérnök „vezette”, aki józan korában sem értett ehhez a művelethez. A dilletáns soffőr csakhamar egy utolsó vaskorlátnak vezette a gépkocsit. A heves ütdőés következtében Alexandrescu kiesett az autóból s fején, valamint testének több részén súlyos sebesülést szenvedett. Az eszméletlenül heverő embert a járókelők kórházba szállították. Solga mérnök és a gazdálkodó

nyomtalanul eltűntek a szerencsétlenség színhelyéről.

— A BRASSÓI LOVAREGYLET vasárnap, június 11-én, délután fél öt órakor tartja meg idei lovardáünnepélyét, amelyre — minden más meghívó helyett — mindazokat, akik e sport iránt érdeklődnek, ezután hívja meg a rendezőség. Belépésre jogosító műsorok a Westemear cégnél (Lensor) és vasárnap a lovardában kapható.

— Revolberrel lőtt a detektiv a menekülő röpecdülés után. Csütörtök éjszaka Munteanu és Popa detektívek a brassói Raktárház-utcában tettenérték több röpiratosztogató kommunista ifjumunkást. A detektívek megállásra szólították fel az ifjakat, majd amikor azok a röpecdülakat elhajítva futásnak eredtek, utánuk löttek. A menekülők közül csak egy Balázs Antal nevű ifjumunkást sikerült elfogni, akit kihallgatása után átadtak az ügyészségnek.

— HÁZASSÁG. Székely Kató és Csákány Dezső kereskedő, Marosugrán, június 5-én házasságot kötöttek.

— A beszercei revolveres diák ügye a kolozsvári tábla előtt. Kolozsvárról jelentik: Annakidején nagy port vert fel, hogy Dogaru Vasile, a beszercei liceum VIII. osztályú növendéke, az osztályvizsga eredményének kihirdetése után revolverrel rálőtt osztályfőnökre. Szőlősi Jánosra. A tanárt csak az mentette meg a biztos haláltól, hogy elkapta a fejét s így a golyó célt tévesztett. A beszercei törvényszék gyilkosság kísérletének büntetében mondotta ki bűnösnek a diákot s ezért 3 évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Az ügy felelbezés folytán a kolozsvári tábla elé került, amely pénteken foglalkozott az ügyvel, az ítélet kihirdetését azonban elnapolták.

SZÖRNYÜSÉG

— Látod ezt az embert? Szörnyű ember: nőből él. Ehezeti, kintőszközőkkel gyötři őket és mikor már elszedte minden pénzüket, nem törődik velük többet. — És a rendőrség túri ezt? — Természetesen, miután iparendélye van. Az illető tudniillik egy kozmetikai szalon vezetője.

— Június 19-én tartja közgyűlését az udvarhelymegyei magyarpárti tagozat. Hivatalos értesítés nyomán közöljük, hogy az udvarhelymegyei magyarpárti tagozat ezévi rendes közgyűlését nem június 20-án, hanem június 19-én, hétfőn tartja. Tisztújítás ezen a közgyűlésen nem lesz, miután a legutóbbi tisztújítás 1930 január 28-án volt.

— NAGYVÁRADAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Popovici Flora munkásnő 400 lejt keres havonta. Ebből tartja kisleányát és 70 éves édesanyját. A férje katonára. A napokban az öregasszony tifuszgyanus tünetek között megbetegedett. A gyermekét feltő anya felkereste a tisztifőorvost, ez azonban szegénységi bizonyítványt kért tőle. A városházán viszont kért irattak vele, aminek elintézését öt napra ígérték. Öt nap alatt, ha valóban tifuszlól van szó, a beteg öregasszony megfertőzheti nemcsak a családot, hanem az egész szomszédságot. — A bihari csendőrség nagyarányú kommunista szervezkedésnek jött a nyomára. Állítólag már több letartóztatás is történt, a neveket azonban a nyomozás érdekében egyelőre nem adják ki.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsákák stb. ellen. Csakis eredeti csomagolásban áru-sítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf 17171

— A sepsiszentgyörgyi cigányok között is akad morfinista. Tudósítónk jelenti: Szerdán reggel a Csegi-gyógyszertár tulajdonosa megdöbbenve állapította meg, hogy a gyógyszerár hátulsó ajtaját ismeretlen tettesek feltörték és nagyobb mennyiségű morfiumot loptak el. Azonnal megjelentette a rendőrséget, ahol Kovács Béla ismert morfinista cigány vették gyanúba. Kovács Béla a rendőrségi vallatásra igen megijedt. A szerzett morfium-készletből idegességében 19 fiolát elhasznált. Mikor a rendőrök házkutatást tartottak nála, már csak 11 fiolát találtak a szerencsétlen cigány pedig láthatóan morfium-szedületben volt. Bekísérték a rendőrségre s magára hagyták, hogy aludja ki a mámorát. A cellában aztán Kovács Béla meghalt. Amint az orvosi vizsgálat megállapította, a nagymennyiségben bevett morfium ölte meg.

— ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ. A brassói református felsőkereskedelmi iskolában 1922-23. tanévben érettségizett osztálytársaimat felkérem, hogy a július hó 2-án tartandó 10 éves találkán megjelenni szíveskedjenek. Gyülekezés délelőtt 10 órakor a Szeretkezásban. Bogdán Aladár, Dobálau, jud. Braşov.

— Két pofon az adóvégrehajtonak 30 napi elzárás. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Szerdán tárgyalta a sepsiszentgyörgyi törvényszék Micu Anghel ügyét. Micu Anghel néhány hónappal ezelőtt az utcán megtámadta Kozma adóvégrehajtot és két pofot adott neki. A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy Micu Anghel ellen már egy gyilkossági per is folyamatban van s ezért 30 napi elzárásra és 1000 lej pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott azonban felelbezett.

— A BRASSÓI MAGYAR NAP június 11-iki megtartását az időjárás komolyan veszélyezteti. A rendezőség állandóan munkában van és úgy készül, hogy kedvező idő esetén vasárnap, június 11-iken megtartható legyen a négy egyház együttes erdei ünnepsége, melyre nem csak Brassó város, hanem az egész megye magyarsága lelkesedve készül. A rendezőség úgy határozott, hogy június 10-iken, szombaton délután 5 órakor az összes magyar egyházak harangjai megkondulnak, ha vasárnap az ünnepséget megtartják. Ezenkívül a megtartást a külvárosokba futárok viszik hírül és a forgalmasabb pontokon (üzletekben, stb.) falragaszok is jeleznék fogják a megtartást. Ha szombaton mindez elmarad, azt jelenti, hogy az ünnepség június 18-ára halasztódott el. A falvakról résztvevőket a megtartásról autós futárok fogják értesíteni szombaton délután 5 és 7 óra között. Ha ezt az értesítést a jelzett időig nem kapják meg a falvak, ez azt jelenti, hogy most vasárnap az ünnepély nem lesz megtartva.

— A fővárosi falragasz koncesszió június hó 3-tól Rudolf Mosse S. A. Bucureşti, Bulev. Bratianu No. 22. hirdetői iroda kezelésébe ment át.

Borzalmas robbanás egy japán városban

Tokió, június 10.

Hamancsu városában hatalmas robbanás volt, amely több épületet rombadöntött. Eddig harminc halottat szedtek ki a romok alul. A sebesültek száma hetven.

A hivatalos jelentés azt mondja, hogy a város egyik ipari üzeme robbant fel, más források azonban arról tudnak, hogy a városban elhelyezett katonai lőszerraktár pusztult el, valószínűleg merénylet következtében.

HARGITTAI BERTALANNÉ IRJA: Oroosom tanácsára kb. 8 hónapja használjuk a „PERLOTT” fogpasztát, szájpóvizet és dragéet. Hatása egyenesen frappáns. Eltekintve attól, hogy a fogak fehérre és fényessé teszi, pl. gyermekeim fogai azóta nem romlanak.

LUX
MOZGÓ
BRASSÓ

E.A. DUPONT'S
EMELKA - TONFILM

Peter Voss
der
Millionendieb

29

VOSS PÉTER,
A MILLIÓK TOLVAJA

Mulattató, izgalmas, lebilincselő, szórakoztató

Ma! Ma!

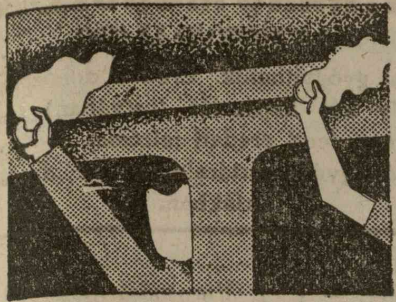
Szombaton

NAGY PREMIER!

Willy Forst,
Paul Hörbiger,
Ida Wüst

sláger-filmjének
bemutatója

A B.L. nyaraltatási akciója

Ma már Szovátán, világhírű gyógyfürdőn is nyaralhat meglepő olcsó árért. Teljes komforttal berendezett egy- és kétágyas szobák, kálics, vizvezeték, stb., a központi fűtésű főúti Kuun-villában. Kívánatra fürdői prospektus.

★

Boross Sándor lakatosmester, Turches (Türke), Jud. Braşov. Fogadnék 2 szobában 3-4 vendéget. Fürdőni a derestyei strandon. Kiváncsi lehet a Brassó környékén levő szép kirándulóhelyekre. Kosztot is adok, vagy esetleg konyhát használatra. Ár megegyezés szerint.

★

Stössel Mórné kisbirtokos, Orasul-Nou (Orasul-Nou), Jud. Satmar. Fürdés a szabadban, kirándulás Bikszád, Máriavölgye. Erdők, meyer. Egy szobában két, vagy három vendéget fogadna bármennyig. Esetleg négy fiút, 12 évtől, megegyezés szerint. Kóser koszt megegyezés szerint.

★

Heltmann Ervin, Turda-Torda. Strand, meyerfürdő. Szép kirándulóhelyek. Nagyobb gyermekeket szülő nélkül is fogad. Háromszoros étkezés, ár megegyezés szerint.

★

Balázs Györgyné, nyomdász özvegye, Braşov, Str. Cuza-Voda (Hátulskőbánya-u.) 47. Egy szép szobában 2-3 vendéget fogadna, június 15-től szeptember végéig. 2-3 gyermeket, 10 évtől (leányt) szülő nélkül is. Ár felnőtt után, illetve gyermeknek négyszeri étkezéssel 70-80 lej.

★

Szabó Károlyné, Odorheu, Kőkereszt-tér 2. Meyerfürdő. Gyönyörű kirándulóhelyek, erdők, meyer. Két szobában négy vendéget fogadna, június 15-től szeptember 15-ig. Ár 100 lej, gyermeknek 80 lej, ötszöri étkezéssel.

★

Dr. Stern Izidorné, ügyvéd neje, Turda-Torda. Meleg és hideg víz. Kirándulás a tordai meyerbe. Egy kétágyas szobában 1-2 vendéget fogadna, június 15-től szeptember 1-ig. Ár felnőttnek négyszeri, gyermeknek ötszöri étkezéssel 80, illetve 60 lej. Az összeg tiznapként előre fizetendő.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név	
Foglalkozás	
Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)	
Város	
Városi posta	
Vasúttállomás	
Fürdőni lehet-e és hol?	
Kirándulni lehet-e és hová?	
Fürdő és hegység van-e a közelben?	
Hány szobát akar kiadni?	
Hány vendéget önhajt?	
Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?	
Szülő nélkül vállalkoz-e gyermekek nyaraltatására? Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?	
Mit kér egy személy után naponta?	
Mit kér egy gyermek után naponta?	
Hányszori étkezést ad naponta?	
MEGJEGYZÉS:	

Felemelték a cseh beviteli vámokat

A kamara megszavazta a gazdasági diktatúráról szóló javaslatot

Prága, június 10.

Röviden jelentette már a B. L., hogy a Malypeter-kormány ultimátumot intézett a pártokhoz. Ebben az ultimátumban a kormány arra szólította fel a pártokat, hogy szavazzák meg a „gazdasági” jellegű felhatalmazási törvényt.

A cseh képviselőház tegnapi ülésén a magyar, német, tót és a kommunista ellenzéki pártok tiltakozása ellenére a gazdasági felhatalmazási törvényt megszavazta.

A kamara által megszavazott törvényt ma reggel már a szenátus is megszavazta és a kormány e törvényadta felhatalmazás alapján azonnal kibocsátott egy sürgősségi rendeletet, amely a cseh beviteli vámokat felemelte.

A sürgősségi rendelethez való kormányfelhatalmazást és a vámemelést a cseh agrárpárt verekedte ki és ezzel Csehországban is felülkerekedett az agrárius protekcionáló gazdasági politika rendszere, amely természetesen erősen visszatartja majd az egyáltalában nem gyermekeipőben járó ipari termelésre.

Az osztályellentétek ezzel még jobban kiéleződtek és így számolni kell azzal, hogy az eddig viszonylagosan nyugalmat cseh belső gazdasági ellentét kiélesedik.

Az utonállók felebbezhetnek, — a politikai vádlottak nem

Igazságszolgáltatás Jugoszláviában

Belgrád, június 10.

A B. L. annak idején részletesen beszámolt arról, hogy Macseket, a horvát párt vezérét a legfelsőbb belgrádi államvédelmi bíróság három évre ítélte. Macseknek az volt a bűne, hogy aláírta a zágrábi rezolúciót, amely Horvátország különállását is követeli.

A belgrádi képviselőház tegnapi ülésén Macsek elítélésével kapcsolatban Nikics Miklós horvát parasztpárti képviselő a horvátok nevében kérdést intézett a kormányhoz. Nikics azt hangoztatta, hogy az államvédelmi bíróság a politikai vádlottakkal szemben a felebbezés jogát lehetetlenné tette.

— Ha az utonállók megadják azt a jogot, hogy az elsőfokú ítélettel szemben felebbezhessenek, akkor Macsektől igazán nem lehet megtagadni a felebbezés jogát — mondotta a szónok.

Nikics szerint ezzel a kormány megöli

az igazságszolgáltatás pártatlanságába és igazságosságába vetett hitet. A bíróság Nikics szerint, minden bizonyíték hiján ítélte el Macseket.

Nikics Miklós ezután három kérdésben szegzi le a horvát nép kívánságát:

1. Macsek a per folyamán többször kihangsúlyozta, hogy nem volt szándékában az önálló Horvátországot Jugoszláviától elszakítani.

2. Miképpen egyeztetett össze a kormány az igazsággal azt a körülményt, hogy a kérdéses zágrábi határozat aláírói közül egyetlen egy szerbet sem helyezett vádló alá, holott a zágrábi határozatnak szerb aláírói is voltak.

3. Hajlandó-e a kormány ezt az igazságtalanságot úgy jóvátenni, hogy megszünteti az államvédelmi bíróságot és kegyelmet ad Macseknek.

A kormány erre az interpellációra és a feltett kérdésekre még nem válaszolt.

Uthán Csikmegye teljes megszüntetése felé

A pénzügyigazgatóság, két járásbíró és a betegsegélyző után most a gyergyói járást szüntették meg

Csikszereda, június 10.

Csikmegyére ez az év mindenképpen tragikusan kezdődött és a jelek szerint úgy is fog végződni. Elvesztette önálló pénzügyigazgatóságát, két járásbíróját, betegsegélyzőjét, sőt hangoztatják, hogy a törvényszéket is elveszik.

A csőd szélén álló lakosság nagy tömegei mozdultak meg, hogy az illetékeseket az egyre-másra ismétlődő leépítési szándékuktól eltérítsék. Nagyobb küldöttségek keresték fel Vajda miniszterelnököt, ígéreteket is kaptak, hogy a megye sérelmét orvosolni fogják, azonban a kivitelnél megelégedtek az ígéretekkel és minden egyes esettel kapcsolatosan a legnagyobb székely megye szegényebb lett egy-egy hivatalos intézménnyel.

A legutóbbi betegsegélyző-leépítéssel kapcsolatosan már-már azt hitték a csikiai, hogy újabb intézményeket naár nem veszthetnek. Tévedés volt. A bukaresti nagyfejűek, akik minden bizonnyal célul tűzték ki Csikmegye feldarabolását, csak nem nyugodtak. Az a terv merült fel, hogy a közigazgatás egyszerűsítése szempontjából a szépvízi járás gyimesi részét Baca megyéhez csatolják. A tervet idejében megneszelte dr. Teju Aurél főispán és leszerelte.

Most aztán annál nagyobb konsternációt idézett elő a belügyminiszter távirati rendelkezése, mely minden további indoklás, vagy magyarázat nélkül azonnali hatállyal megszüntette a megye legnagyobb járását: Gyergyót. Tiszviselőit rendelkezési állományba helyezte.

Ez a rendelkezés teljesen felborítja Csikmegye eddigi közigazgatási beosztását. Gyergyószék már a kezdetleges közigazgatási időkben külön közigazgatási egységet képezett a 15 nagy gyergyói községgel, melyeknek jelenleg 53 ezer lakosuk van és területük, mintegy 2 és fél ezer négyzetkilométeren fekszik.

A rendelkezés más szempontokból is teljesen érthetetlen. Csikmegyének négy járása van.

Nem hinnék, hogy az ország bármelyik hasonlóképpű megyéje, melynek közel 160 ezer lakosa van és 150 millió lej állami adót fizet, kevesebb közigazgatási beosztással dolgozna.

Csikmegyének a jelenlegi közigazgatási beosztására égető szüksége van éppen a közigazgatás jömenetele érdekében. Elképzeltetetlen, hogy a gyergyói székely 53 kilométer, sőt legtöbb esetben sokkal nagyobb utat tegyen meg főszolgabírói gáig, ahol majdnem naponta akad elintézni való dolga. Ettől eltekintve, földrajzi szempontból is elképzelhetetlen, hogy az 53 ezer lakosú Gyergyót Csikszeredához csatolják. A főszolgabírónak éjjel-nappal autón kellene száguldania, hogy kötelességét egy egész nagy megye területét kitevő közigazgatási egységében elvégezhesse.

A belügyminiszteri rendelkezéssel kapcsolatosan dr. Teju prefektus nyomban táviratilag kérte egy a belügyet, valamint a miniszterelnököt, hogy a rendelkezést függesszék fel, mert azt a jelenlegi körülmények között végrehajtani nem lehet.

A minisztérium válaszáig egyelőre tovább dolgozik a gyergyószentmiklósi járás, mert a prefektúra nem tudja nélkülözni munkáját. Egész Csikmegye nagy érdeklődéssel figyel Bukarest felé, hogy milyen döntést hoznak.

A legesélyesebb az a lehetőség, hogy az egész megye lakosságának egzisztenciájára menő kérdésben nem tesznek semmi komolyabb lépéseket azok, akiknek elsősorban kellene erélyesen közbelépniük, még az intézkedések előtt. Ugy látszik, bevárják, amíg a kiterített megye hullája felett hullathatják könnyeiket.

Szerencsés számok

Bukarest, június 10.

Az állami osztálysorsjáték második osztályának húzása szerdán kezdődött meg és az első napon az alábbi számok nyertek nagyobb összeget. A húzást a csütörtöki ünnep miatt pénteken folytatják.

A 800 ezer lejes nagy nyereményt a 33.677 szám nyerte el.

Huszezer lejt nyertek: 16.960, 19.047, 19.856.

Tizenötezer lejt nyertek: 28.564, 69.991, 21.627, 68.249, 69.154, 12.243.

Tizezer lejt nyertek: 23.774, 11.621, 57.764, 13.914, 42.257, 35.853, 69.216, 43.683, 6.163, 48.279.

A Kolozsvári Magyar Színház teljes társulatának vendéjátéka Brassóban

Csütörtökön, június 15-én kezdődik a háromhetes színházi idény

Brassó, június 10.

Csaknem egy éve, hogy Brassóban nem volt magyar színházi előadás.

Most azonban azt jelenthetjük, hogy a jövő héten az Apolló színházban megkezdődik a magyar színházi idény.

A teljes kolozsvári társulat érkezik Brassóba, külön vonaton, egész operette és prózai együttesével, saját fűszerelésével s olyan gazdag és változatos műsorral, ami előre is biztosítja azt, hogy minden nap zsúfolt nézőtér tapsai között fognak lefolyni az előadások.

S van ennek a biztosan előrelátható népszerűségnek és sikernek még egy biztosítéka: Az, hogy

a világon példátlanul álló olcsó helyárakat szabott meg az igazgatóság.

A legdrágább jegy a földszinti zsöllyék legelső sorában is csak 65 lej lesz.

A műsor kimagasló ujdonságai: Zsákmacska (Budapest 250 előadást ért meg), Érik a buzakalász (az idei évad legszenzációsabb és leghatásosabb operette-ujdonsága), Kadetszerelm (világsikerű operette-ujdonság), Sasfűk (Rostand világhírű színjátéka), Irja hadnagy (Meller Rózsának európai sikert aratott, érdekes színműve), Volpone, vagy a Pénz komédiája (Ben Johnson ragyogó vígjátéka), Egy kis senki, Jó házból való urilány, Amikor a kislányból nagy lány lesz (operette-ujdonság), Weekend (operette-ujdonság), Caramba, avagy: Dolores és a sorstestvérek (operette-paródia), Kék lámpás (operette-ujdonság), Egy csók és más semmi (operette-ujdonság), Teve (operette-ujdonság), Naplemente előtt (Hauptmann Gerhart világhírű színjátéka), Ezerjő (operette-ujdonság), stb.

Olyan gazdag ez a műsor, hogy minden második napra esik egy-egy ujdonság premiéreje.

Az előadások minden este pont 9 órakor kezdődnek.

Első előadás csütörtökön este. Tíz szelvényből álló kedvezményes jegyfűzetek válthatók Tompa Sándor titkárnál.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK. Marhahús levesnek I. kg. 18, marhahús, levesnek II. kg. 10, marhahús, pecsenye kg. 34—36, sertéshus combja kg. 30, sertéshus karaj kg. 36, zsirszalonna kg. 28, zsír kg. 36, tojás drb. 1—1.20, csirke párja 30—100 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör, élőszűly kg. 9—10, sertés, élőszűly kg. 16—20, igás ökör drb. 4000—6000, ló dr. 2000—6000, ló, luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza 650—750, rozs 400—420, árpa, sör 270—290, árpa, takarmány 200—220, zab 210—250, tengeri, szemes 190—200, lencse, nagyszemű 500—600, bab, fehér 300—340, burgonya 120—140 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 110—120, széna, laza 80—90, szalma, laza 50—60, korpa 150—140 lej.

SPORT-ÉLET

A brassói körmérkőzést az Olympia nyerte

Brassó, június 10.

A király visszatérésének emlékére rendezett brassói sportnap nagy propagandája volt a város fejlett sportéletének. Délelőtt Te-Deum után az összes labdarugó, atlétikai, torna, egyesületek diszfelvonulást rendeztek a katonai és polgári hatóságok előtt, délután pedig érdekes versenyek voltak az Olympia pályán: labdarugómérkőzés, kézilabdabajnokság, futóverseny, tornabemutatók. A labdarugómérkőzések (2x15 perc) eredményei:

BMTE—Ivria 2:1 (2:0). Bíró Lungu. Élénk iramu, szép játék, az első félidőben a munkások, másodikban az Ivria volt jobb. Góllövők: Schwager, Knobloch és Schwager (öngól).

Olympia—Glória 3:0 (1:0). Bíró Storch. A Glória aludt a pályán, ilyen játékkal semmi keresnivalója nincs az első osztályban. A mérkőzés legrosszabb embere Gusbeth. Az Olympia megérdemelten győzött Zeides (2) és Petrascu öngóljával.

Brasovia—Victoria 1:0 (0:0). Bíró Ruzicska. Gyenge színvonalú mérkőzés, csapdosás az egész vonalon. Góllövő: Bräutigam szép beadásából Szika.

Olympia—Brasovia 1:0 (0:0). Bíró Löbl. Botrányba fulladt mérkőzés, mely egyébként sem nyújtott semmi szépséget. Zeides háttérhibából éri el a gólt, a Brasovia Szika felvágása miatt megítélt 11-esből egyenlít, azonban a gólt mégis megsemmisíti a torna rendezősége. A közönség rendkívül elfoglalt a Brasovia ellen s a mérkőzés türelmetlen légkörben folyt le. Löbl bíró végleg lemondhat a bíraskodásról.

Olympia—BMTE 0:0. A döntőbe került két csapat élénk iramu szép mérkőzést vívott, de eredménytelenül. Bíró Tibád volt. A kitűzött plakette az Olympia nyerte meg, a második a BMTE csapata.

DHV—Mercantila 11:0 (3:0). Kézilabdamerkőzés, amelyet a mintegy 2000 főnyi közönség tetszéssel fogadott. Élénk, gyors mérkőzés folyt, a M. is sokat támadott, azonban csatárainak nem volt szerencséjük a lövésekkel. Bíró Albrich.

1500 m. futás: 1. Ruch Pál KTV. 2. Lahni KTV. Ifjúsági: 1. Gramada Astra.

800x400x200x100 m. staféta: 1. KTV. 2. DHV.

Katonai staféta a hősök sírjától a sétatérig (5 km.): 1. 2. Vadászszázalaj.

A mérkőzések szünetében a KTV tornászai Glätzer Viktor vezetésével korláton és nyújtón szép tornamutatványokkal gyönyörködtek a közönséget, majd a vadászszázalaj tornászai mutattak be szabadgyakorlatokat.

Kolozsvár is nagy sportfelvonulással ünnepelt. Az összes egyesületek valamennyi szakosztályukkal diszfelvonulást tartottak, majd bemutató torna, vívás következett. Atlétikai és kerékpárversenyt rendeztek, majd az Universitatea, a Romania, a KAC és a Haghibor játékosaiból összeállított A és B válogatott mérkőzött. Győzött az A 4:1 arányban.

Nagyváradon a bécsi Floridsdorfer AC 1:0 arányban legyőzte a NAC—Ripensia kombinált csapatát, az FC Wien pedig 5:0 arányban a Törekvés—CFR kombináltat.

Brassó, ACFR—Astra 8:2 (5:1). Bajnoki mérkőzés. Az Astra a galaci uttól fáradtan több tartalékkal állott ki, mert a szabályok szerint a bajnokságnak június 8-ig be kell fejeződnie s ez a mérkőzés még hátramaradt. Kár is volt lejátszani, mert mindkét résztvevő a sportszerűtlenségnek olyan jelét adták, melyek elriaszthatják a közönséget a pályákról. A vasutas csapat vezetője kiadta a paran-

csot, hogy nem szabad sok gólt rugdani, az Astra Stoia nevű hírhedt játékosja pedig ezt azzal hálálta meg, hogy lerugta Brassó egyik legfőbb játékosát, Mártont. A mérkőzés nem érte meg az autóbuzspénzt.

Románia—Görögország 1:0

Bukarest, június 10.

Tegnap játszották le a Balkán Kupa mérkőzősorozatának negyedik mérkőzését, mely minimális arányú román győzelmet hozott.

Az ONEF-pályán tegnap a vasárnapinál is nagyobb nézőközönség volt tanúja a mérkőzésnek. A román csapat ezúttal nem nyújtotta azt a nagy játékot, mint a bolgárok ellen, ezzel szemben óriási feltűnést keltett a görögök nagyará-

Részeg játékosokat nem kíván a közönség látni.

A csúttörtőkre kitűzött IAR—ACFR mérkőzés, mely a tavalyinak megismétlése kellett volna legyen, elmaradt, mert a nagyszabeni liga a tavalyi IAR győzelmet hitelesítette. Ezzel az IAR lett a brassói kerületi bajnok mindaddig, míg a zöld asztalnál másként nem döntenek.

nyu feljavulása, mellyel a mérkőzést csak nem egész végig nyitlta tudták tenni.

A román csatársornak nem ment a góllövés, ami viszont a görögök kitűnő védőjátékának tulajdonítható. Heves küzdelem folyt, a románok jobb technikájukkal fölényben voltak, a görögök lelkesedésükkel pótolták fogyatékoságukat.

E győzelemmel Románia a Balkán Kupa élén maradt.

Jugoszlávia — Bulgária 4:0 (2:0)

Bukarest, június 10.

A bolgárok ezúttal sokkal jobban játszottak, mint a románok ellen, azonban minden támadásukat balszerencse kísérte.

Az első gólt már az 5-ik percben elérte Kokotovics, a bolgárok tartalékapusának hibájából. A 11-ik percben a háttérdek hibájából Zsifkovics éri el a második gólt. A félidő hátralevő részében a jugo-

sláv fedezetsor az ur a pályán, azonban gól nem születik.

A második félidő 5-ik percében újra Kokotovics ér el gólt. A bolgárok ezúttal hosszú időn át támadnak, de eredménytelenül. A 30-ik percben megint Kokotovics eredményes. A végén a bolgárok újra erősen támadnak, de eredménytelenül. A jugoszlávok megérdemelten győztek, de a gólarány túlzott.

Temesvárt vereséget szenvedett az FC Wien

Temesvár, június 10.

A TMTE tegnap szép nemzetközi sikert ért el. Legyőzte 3:1 (1:1) arányban a bécsi első liga közép csoportjában tartozó FC Wien csapatát. A bécsiek hétfőn és szerdán Nagyváradon játszva fáradtan állottak ki és gyenge játékot mutattak.

Egyéb eredmények: Electrica—Rapid 1:0 (1:0). Unirea—ILSA komb. 2:1 (1:0). Vulturii—Fortuna 3:0 (1:0). Bajnoki. — Patria—Kadima komb. 3:0 (1:0). Venus—Törekvés 3:1 (0:0). Vasárnap Temesvárt megismétlik a Resicán döntetlen RMTE—Kinizsi mérkőzést.

Baer legyőzte Schmelinget

Newyork, június 10.

A nehézsúlyú ökölvívóbajnokságért folyó küzdelmek során az amerikai Baer és a német világbajnok Schmeling állott

szembe egymással.

A nagy mérkőzés péntekre virradó éjjel folyt le és óriási meglepetésre világbajnokvereséssel végződött. Baer a legtöbb menetben fölényben volt, a németet kétszer a földre küldötte, végül a bírák a 10-ik menet végén Baert győztesnek nyilvánítják. Schmeling technikai kiütéssel vesztett.

Az európai vívóversenyen

Magyarország—Románia 13:3

Budapest, június 10.

Az Európa-bajnoki vívóversenyek első napján a főcsapatversenyen Románia Magyarországgal került szembe. Magyarország 13:3 arányban győzött. A románok közül Herceg, Marinescu és Deheleanu 1—1 győzelmet és 3—3 vereséget, Mózes 4 vereséget szenvedett.

Szerkesztői üzenetek

O. Ferencné. Sajnos, a hagyatéki illeték eleni kiróvason másképp, mint a törvény által előírt módon, segíteni nem lehet. Ezért tessék okvetlenül további jogorvoslattal élni és valamiképpen igazolni, hogy a hagyaték értéke nem felel meg annak az értéknek, amit a pénzügyigazgatóság a kiróvásnál alapul vett. Ha esetleg nem csak hagyatéki illetékekkel kell megrovni, hanem talán bírsággal is a bejelentés elmulasztása miatt, e bírság elengedése iránt adjon be haladéktalanul külön kérelmet a pénzügyminiszterhez és abban fejtse ki elhagyott özvegyi voltát, tehetetlenségét, járatlanságát, mert bízunk benne, hogy ezen kérés eredményre vezet és a kiszabott bírságot vagy egészen elengedik, vagy jelentékenyen lemeresékelik.

B. Endre. Ha a hitelező pénztárat a váltót átruházta más intézetre, akkor is megilleti Önt a konverzió kedvezménye, ha a törvényes feltételek ehhez fennforognak. Az Ön bankja által említett szakasz arra vonatkozik, hogy beszámítással csak annál a banknál élhet, a melyiknél jelenleg váltója van. E szakasz egyébről nem rendelkezik, vagyis az Ön által jelzett kérdést csak annyiban érinti, hogy Ön betéti könyvvél csak akkor rendezheti tartozását, ha attól a banktól van betéti könyve, melyre az Ön adóssága át lett ruházva.

Városi adós. Az Ön adósa akkor esik az új konverziós törvény kedvezménye alá, ha a törvényben előírt feltételek vele szemben fennforognak. Az Ön leveléből nem tudjuk meg-

ítelni, hogy adósa melyik kategóriába esik és így arra a kérdésre, hogy mekkora kamat kötelező rá nézve, nem válaszolhatunk. Új váltót csak ott kell adni, ahol eddig nem volt váltó. A meglevő váltó hivatalból megújítatik. Adóssát felszólíthatja, de, ha ez tényleg konverzió alá esik, fizetni úgy sem fog. Perelni lehet, sőt a szükséges biztosítási intézkedések is megtehetőek, de kielégítést nem vehet. Egyébként, ha be van táblázva adósa ingatlanára a követelése, akkor már biztosítva van. Mégis csak jónak látszik egy megbízható ügyvédhez fordulni, aki minden részről ismerete mellett pontosabb tanáccsal láthatja el.

E. D. J. Leveléből nem tudjuk megállapítani, hogy milyen alapon indult meg Ön ellen a válóper. Így nem tudunk pontos választ adni. Mindenesetre annyit így is közölhetünk, hogy rendszeren azt marasztalják el a költségben, akit a bíróság vétkesnek nyilvánít. Meggyezés esetén a költségben való elmarasztalás elmarad. Olyant nem hallottunk, hogy a bontóítéletet addig nem kézbesítik, míg a költséget nem fizette meg a peres fél. A bíróság előtt ilyen megszorítás ismeretlen. Ha Ön ellen indították a pert, akkor éppen így kell eljárni, a bíróságnak az ítéletet kézbesíteni kell, a per-költség megfizetésére aztán csak azután kerül a sor, ha a kikézbcsített ítélet már jogerős. Kézbesítés nélkül az ítélet nem emelkedik jogerőre.

Követség, Hungarian Embassy, Eaton Place London SW 1. — **F. M. Hoghiz.** Japán Sachalinnal együtt 90 millió 400 ezer. Dél Sachalinnal együtt 90 millió 400 ezer. Tokió lakossága 2 millió 295 ezer. A birodalom területe 674 ezer négyzetki-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

lométer. — **L. J. Marosvásárhely.** A kért mérték Brassóban, Str. Regina Maria 54 szám alatt lakik. **N. F. Mureni-** nak ezt a drasztikus kibuvó formáját fog. **Szederjes,** Egyenesadótörvény 1933 évi módosításában az ipari üzemekhez tartozó épületek 1935 április 1-től adókötelesek. Ezek a multban adómentesek voltak. A lakóházak adómentessége nem lett érintve. Az ipari üzemekhez tartozó gyári-munkás és irodaépületek bejelentési határideje 1935 április 10 volt.

Okl. építész (Gyulafehérvár). A régi diploma egyenjogúsításáért az előírt taxa 5000 lej. Más diplomás építésszek is ennyit fizettek. Az újságokban közölt redukált taxa értesülésünk szerint csak a nem okleveles építésszekre és az építőmesterekre vonatkozik, akik Önnel szemben csak az architekt recusat-cimert nyerhetik el. A taxa előzetes bejelentése nélkül nem számíthat arra, hogy a Corbul Architectilor-ba bejusson, viszont ha esetleg befizetné a megszabott taxát, úgy a különbözetest utólag is visszakaphatja. — **V. Sz. Baba-** ilozzászólását eljuttattuk a kérdéses cikk írójához, aki közvetlenül válaszol. — **F. S. Nagyvárad.** Szabó Béni képviselő ma Önhöz levelet intézett. Reméljük, hogy a levél már birtokába is jutott. — **G. F. fodrászeged,** Eszperantó egyesület Kolozsváron és Temesváron is van. Tessék bármelyiknek írni. Esperanto Oficejo, Kolozsvár vagy Temesvár elé legy. Közelebbi cím azt hiszük nem szükséges. Ezek az egyesületek az Ön egyéb kérdéseire is választ tudnak adni. — **Névtelen levelek.** Levelének elintézését Ön hibába sürgeti nálunk. A levele névtelenül érkezett és így nem válaszolunk rá. A szerkesztői üzenetekben nemcsak előfizetőinket szolgáljuk ki, hanem a lap bármelyik olvasóját, de mindig tudni akarjuk, hogy mivel van dolgunk és ki az, aki hozzánk kérdést intéz. Ha Ön annyira nem érdekes bennünket, hogy a nevét közölje, mi sem érdekesítjük Önt annyira, hogy ügyét elintézzük és arra választ adjunk. — **S. B. Konstanca.** Az első kérdésére csak a bécsi udvari levéltári hivatal tudna Önnek válaszolni. A második kérdésére néhány nap múltán itt adunk választ, addig Nagyváradról a szükséges felvilágosítást beszeresszük.

O. T. Nagykároly. Nem Ön az egyetlen, aki most azzal a kérdéssel fordul hozzánk: vajjon a mai emberre nézve fontosabb-e az, hogy a latin és görög nyelvek tanulásával bizonyos klasszikus műveltséget sajátítson el, vagy pedig az a fontosabb, hogy francia, német vagy angol nyelveket tanuljon és a klasszikus műveltségéből csak annyit sajátítson el, amennyi magyar nyelven is elsajátítható. A hivatalos álláspont szerint a klasszikus műveltség elengedhetetlen feltétele a bölcsészeti gondolkodásnak, a magasabbrendű eszményi életnézetnek és a tökéletes jellemképzésnek. Ez az álláspont különösen angol példára hivatkozik s abban igaza van, hogy Angliában szigorúan ragaszkodnak a latin és görög nyelvek tanításához s hogy az angol műveltség erősen át van itatva klasszikus hagyományokkal. Nagyon tiszteltetreméltó álláspont, de csak akkor tehetjük a magunkévá, ha nyelvi és hatalmi tekintetben egyenlő rangban állanánk az angolokkal. A művelt népesség egyötödénél az egész földkerekségén angol nyelven beszél, tehát Anglia bizvást mellőzheti a modern idegen nyelvek tanulását. Mi, magyarok, a Kárpátokon, a Lajtán és Drávan túl, már semmire sem megyünk a nyelvünkkel, tehát nekünk legalább egy idegen nyelvet türelmetlenül kell tudnunk, hogy a nagyvilágban magunkat megértethessük. Nekünk magyaroknak tehát a két álláspontot olyaténképpen kell összeegyeztetnünk, hogy kivegyük a klasszikus mintából is azt, ami nélkülözhetetlen, de képtessé tegyük magunkat arra is, hogy a magunk érdekeink szolgálatáért külföldön is megálljuk a sarat.

TENISZ-ÜTŐ-CIPŐ-LABDA-HÁLÓ ELJES HUROSZÁS-JAVÍTÁS, LEG-JOB B RITSCH-NÉL Brassó, KOLOSTOR UTCA 20 SZ.

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

A „felső” tizezer

A XIX. század közepén Taine leírja a husz ezer frankos párisi háztartásokat. Taine gombómba ember volt és azt mondta, hogy az ilyen társaságban durva és vörös kezűk van a nőknek; arcuk zsémbes közönséges, a ruhájuk csak tarka-barka jelmez, kihívó szalagokkal. Az ember szembe bemocskolódik és megbotránkozik, ha rajtuk felejtli a tekintetét. Nos, a XX. század asszonyáról, aki félmillió lejt költ évente a háztartásra, ezt ugyancsak nem lehet elmondani. És vannak még háztartások, amelyek évi félmillió lejt emésztének meg? — kérdi az olvasó. Vannak. Mindig vannak olyan emberek, akiknek még a nyomor is alkalom a pénzszerezésre. Vannak, akik az egyetemes, nagy társadalmi szegénységből nagyon szép hasznot tudnak kisajtolni a maguk számára.

Beszéljünk az ilyen háztartásokról. Az öt szoba minden ajtaja tárva nyitva s a kényelmes, öblös, mely karosszékekbe süppedve végig lehet nézni az egész lakást s abban a vidáman csevegő, kacérkodó és bridzselő urak és hölgyek társaságára. Ebben a társaságban hamarosan rájövünk, hogy a férfi és nő között jó néhány fok különbség van, mégpedig — az asszonyok javára. Oka ennek bizonyára abban rejlik, hogy az asszonynak több ideje van az élet esztétikai oldalának megismerésére, az önkultúrára, a maga-magával való foglalkozásra. A férfi üzlet- és hivatalszaga. Arcán, jellemén, taglejtésén, beszédén és érzelmeiben rajta van a foglalkozás bélyege. Száraz, sovány vagy túlhízott, ziháló mellű, asztmatikus, nikotinmérgezésben, vagy gyomorsavtúltengésben szenved, rövidlátó és hebegő beszédű. Pedás és türelmetlen, az agya mindig egy körben mozog, mint valami taposómalomban. Ha husz percig beszélgetsz vele, lassan, óvatosan nagy meglepetésszerűen hirtelen elszántsággal rátér a rögeszméjére s aztán egy óra hozsát nem tudod abból kizökkenteni. A rögeszme rendesen pénzhez tapad, kis vagy nagy pénzhez, legtöbbszörre lehetetlen és fantasztikus elgondolásban. És panaszkodik, zúgolódik, rágalmaz, panamákról beszél, amelyekben az a legnagyobb gaszág, hogy ő nem tudta kivenni belőlük a maga százalékát.

A másik durva és hangos: nagykotakáronkodik és szüntelen politizál. Ő is pénzről, panamákról, újságról, gyűlésekről, többtermelésről és túlnépesedésről harsog, játsza az érdektelent, az erkölcsbíró, a puritánt; csakugyan állandóan fel van habborodva, megvan botránkozva és meg akarja javítani az embereket. Átkozza a pénzt, megvetően nyilatkozik az ellentétekről, rangbeli és társadalmi különbségekről, egyetértést és demokráciát prédikál, pedig tele van kapzsisággal, osztálygöggel és nagyravágyással, ki nem elégtelt ambícióval és hiúsággal.

Az ember csömörrel és unalommal fordul el a házigazdától vagy a házigazda barátaitól, hogy annál szívesebben legeltesse szemét a feleségén vagy a háziasszony barátnőin. A ház urnője olyan választékos, mint egy angol lady, olyan szellemes, mint egy párisi szénázó és olyan kecé, mint egy rokokódáma. Ez a szép, sápadt virág sokat foglalkozik önmagával, van ideje olvasásra, képek, szobrok, iparművészeti kiállítások megtekintésére, hetenként kétszer színházba megy, ismeri a legdivatosabb énekeseket és mozcisillagokat, beléte van a filharmónikusokhoz és régénye van a lelke mélyén, nem tragédia, nem szenvedély, csak ábrándozás, vagy elegáns flört, amely testi és lelki kultúrára illesz, nem úgy, mint az uránál, akinél ez is pénzkerés, akár a forgalmi adó.

A ház asszonya fiatal, a férj öreg. Habár az anyakönyvi adatok szerint alig van közöttük korkülönbség. Az asszony jól és szendéllyel táncol, a férfi úgy eszosz a parketten, mint egy öreg ételhordó pincér. Az asszony francia és német költőket idéz és kívülről tudja az összes filmszínészek szellemi ügyeit. A férfi Kossuth és Széchenyi között von párhuzamot és nem olvasta Kossuth vagy Széchenyi egyetlen sorát sem. Az asszony mosolyog, a férfi dühöng, az asszony hizeleg, tapintatos, mulatságos, szellemes, szép és jól ápolt, a férfi dicsékszik, vitatkozik és minden pillanatban kész a veszekedésre.

Most már értem a dolgot. Most már belátom, hogy Balzacnak igaza volt, aki a regényhősök jellemzésénél pontos adatokat közölt évi jövedelmükről, lakást, házat vagy ruhát nem tudott leírni anélkül, hogy meg

London nem tudja elhelyezni a világgazdasági konferencia háromezer delegátusát

Canninggal az élen egy detektivhadsereg vigyáz a világ — „bölcsőire”

London, június 10.

Junius közepén mintegy ötvennégy államnak 3000 delegátusa keresi fel Londont, hogy résztvegyen a nemzetközi gazdasági helyzetet fenyegető romlás ellen tartandó világkonferencián.

London híres vendéglátó szeretetének előkelő nagyvonalúságáról. Az angolok büszkéik is erre és feltűnő gonddal vigyáznak, hogy hírnevüket ebben az irányban továbbra is fenntartsák. Háromezer embert vendégül látni, közöttük az előkelő államférfiaknak százait nem kicsiség. Igen gondos előkészületeknek kell történniük, hogy a vendégek elszállásolásáról, szórakozásáról, nemkülönben életbiztonságukról megfelelően gondoskodjanak. Nem csodálható tehát, ha már most, három héttel a konferencia előtt, Londonban az egyik „technikai” konferencia a másikat éri és hogy ezeknek a technikai konferenciáknak egyedüli célja az érkező vendégek ellátásának problémáját megoldani.

Az előzetes konferenciáknak egyike most volt a Withe Hallban, a kormány részvételével, minthogy a hivatalos vendéglátó maga a kormány. A konferencia helyéül a Geológiai Muzeumot választották South Kensingtonban. A választás már csak azért is kitűnő, mert a tágas és gyönyörű épület valamelyest kívül esik a nagyforgalmu vonalakon.

A SCOTTLAND YARD IS TANÁCSKOZIK

A brit kormány nem téveszti szem elől, hogy a delegátusok is csak emberek akiknek a munka közben is szükséges a pihenés és a szórakozás. Gazdag programról gondoskodott. A konferencia első estjén a kormány ad estebédet, amelyen MacDonald köszönti a vendégeket. Két nappal később, június 14-én a League of Nations Union, Aberconwais lord házában, a Belgrádi-uton rendez nagyszabásu fogadóestét. Június 17-én a királyi pár látja vendégül a delegátusokat. Június 20-án Londonderry lordnál lesz estély, június 22-én pedig a Lloyd biztosító vendégei lesznek. A Lordmayor és a City június 26-án Grill Hallban adnak részükre nagyszabásu bankettet. Június 28-án a tengerészetiügyi miniszter és Lady Eyres-Moncell adnak estélyt. A parlament elnöke és Mrs. Algernon Fitz Roy június 30-án a parlament épületében adnak fogadóestét.

AZ ELSZÁLLÁSOLÁS GONDJAI

Miközben az egyik előkészítő konferencia a vendégek szórakozásának programját állítja össze, ugyanakkor nem kisebb jelentőségű konferenciákat tartanak a Scotland Yard komor helyiségeiben is. Itt arról tanácskoznak, hogy miképpen gondoskodjanak a vendégek életbiztonságáról, mert hiszen három-ezer külföldi vendég testi és vagyoni

épségének vigyázata nem kis dolog, különösen nem, ha meggondoljuk, hogy Londonban a világ politikai menekültjei és nemzetközi szélhámosai adnak állandóan találkozót.

A Scotland Yard egész külön osztályt létesített ebből a célból a legtehetségesebb angol detektívek tagjai közül. Ez az osztály a leghíresebb angol detektívvé az élen, Canninggal, már a vendégek megérkezésekor kezdi meg szolgálatát, nemcsak azért, hogy őket esetleg politikai merénylettől megóvjá, hanem azért is, nehogy talán valamelyik ügyesebb zsebmetesző hozzájuk férhessen.

A vendégjárással kapcsolatban még a szállodások is tartanak konferenciákat. Az előtt a probléma előtt állanak, hogy miképpen helyezték el a külföldi vendégeket. Márciusban ugyan még az összes külföldi követéseket elárasztották a szállók különböző ajánlataikkal, de májusban egyszerre megváltozott a helyzet. Kiderült, hogy az idén

London az eddiginél jóval nagyobb idegenforgalomra számíthat és a szállók nem elegendők a vendégek befogadására.

Nagy tanácstalanságukban az egyik világhírű osztrák idegenforgalmi szakértőt is elhozatták, aki már nem egy konferencia elszállásolását bonyolította le, de ez a „szobadiktátor” sem tud egyelőre megoldást.

Franciaország már azon gondolkozik, hogy hova telepítse a menekült német zsidókat Palesztina két év alatt még ötvenezer telepest befogadhat

Dr. Weitzmann Palesztináról és esetleg — Afrikáról

Páris, június 10.

Hitler Németországból nem üldözte ki a zsidókat, csak — megfenyegette őket. Így lett a német zsidó problémája világ-probléma.

A zsidókérdés első felháborodása elült ugyan, de a német zsidókérdés felett napirendre térni nem lehet. Franciaország liberáliszmusához és demokráciájához híven emberi gesztussal karolta fel a Németországból menekült zsidók ügyét és részint anyagi, részint pedig morális segítséggel jött a zsidók elé. Jellemző a francia jóindulatra például az is, hogy a német menekültek személyazonossági igazolványához szükséges nyomtatványokat német szöveggel készítette el a francia kormány, hogy azokat a franciául nem beszélő zsidók is kitölthessék. A menekültek által szerkesztett németnyelvű lapok Párisban természetesen ugyancsak akadálytalanul megjelenhetnek. Két német hetilap már meg is jelent. Az egyiknek címe „Die Aktion”, a másiknak „Anti-Nazi.”

A német menekült zsidók kérdése Franciaországban azonban nemcsak a részvét problémája, hanem gazdasági kérdés is. Az utóbbi hetekben

25 ezer német menekült zsidó érkezett Franciaország területére.

Nagy problémája még a francia kor-

mánynak is, ha huszonezer új kenyérkereső el akar helyezkedni és munkát akar találni. Ez már nemcsak szociális, de gazdasági kérdés is. És így nagyon természetes, hogy Franciaországban is — ahol bár szívesen és különösen németellenes világszemléletűek igazolasát fitogtatva melegen fogadták a menekült német zsidókat —

felmerült már a menekült zsidók továbbtelepítésének kérdése.

A német és az orosz zsidóüldözés

tartotta. Magát az előadást Germain Martin volt francia pénzügyminiszter vezette be. A miniszter bevezető beszédében kihangsúlyozta, hogy Franciaország a német menekültekkel szolidáris, de mégis fel kell vetni a kérdést, vajjon a német menekültek részére lehetne-e Palesztinában új tüzehelyet alapítani? A kérdés magva az, hogy Palesztinát meg lehet-e egy újabb ilyen nagy embertömeggel terhelni?

Dr. Weitzmann nagyon hasonlít Leninhez. Ugyanaz a fejformája, kopasz, mint Lenin s ugyancsak kicsiny kecskeszakála van. Kettőjük között mindössze az a különbség, hogy Weitzmann arckifejezése nem komor, sőt nagyon is barátságos. Arcát, mikor beszél, időnként felsőbbeség

Még nincs döntés, vagy határozat és így Weitzmann dr. a kért előadást meg is az irány sem végeles: Palesztina, vagy valamely más földrész?

A német menekült zsidók vezető-bizottsága felkérte dr. Weitzmann-t, a Cionista Világszövetség elnökét, hogy a Sorbonne-on világosítsa meg a kérdést és adjon szakvéleményt, vajjon a Németországból Franciaországba menekült zsidók Palesztinában véglegesen letelepedhetnek-e?

malicia önti el. Nagyszerűen beszél franciául, szónoki készséggel.

Weitzmann dr. maga orosz eredetű. Eppen ezért mindenekelőtt az oroszországi zsidóüldözésekről beszél. Párhuzamot von a cári üldözések és a mostani hitleri akció között.

— Az orosz zsidóüldözés — mondja — csak az orosz oligarchikus csoportnak volt a kirohanása. A nép maga mindig az üldözött kisebbségek mellett állt. Németországban azonban a tömeg, huszmillió fanatikus és megfélemlítő, agandóval megértett tömeg áll a zsidók ellen. A nép, a szellem, az egyén, a toll, nem emeli fel a szavát a zsidók mellett, mint Tolstoj, vagy Gogol Oroszországban tették.

A „SZÁRAZ” FÖGROM

— Mi — folytatja dr. Weitzmann előadását — annakidején Oroszországban látszólagos rabságunk ellenére is szabadok voltunk. A ghetto rabságán belül a magunk szellemi és kulturális életünket élhettük és ez éltette bennünk a reményt. A remény pedig már maga az erő. A mai Németországban a zsidók részére nincs remény. A rezsim metódikusan és raffinált brutalitással üldözi ki őket az országból. Ezt úgy hívják, hogy „száraz

**a legjobb
cipőkrém**

Kérje mindenütt

pogrom". Rosszabb a véres zsidóüldözésnél.

— És még valami: annakidején az orosz zsidó tudott hova vándorolni, mert nyitva volt előtte a világ. Csak Amerikára utalok, ahova annakidején egyedül négymillió zsidó menekült.

— Németország mai zsidói egérfogóban vannak. Nincs kiútjuk és állítom — mondotta dr. Weitzmann —, hogy rövidesen 200 ezer német zsidó lesz földönfutó. A legraffináltabban kiagyalt törvényparagrafusok szellemére hivatkozva üldözik ki őket. Németország kifelé megóvja a látszatot és közben kegyetlenül lehetlenné teszi a zsidó egzisztenciát, a zsidók iskoláztatását és a zsidók hitközségeit. Hol fog tanulni a német zsidó gyermeke? Mi lesz a fiatalberekkel: mihez kezdenek? Mihez kezd a kereskedő, az utcára dobott hivatalnok, aki előtt minden utat elzártak?

— Ezek után feltehetjük a kérdést: van-e megoldás?

A szónok itt áttér a palesztinai kérdésre. Itt egy kicsit éles és mint vérbeli cionista, érthető ellenérzést tanúsít az asszimiláns zsidósággal szemben.

Nem mondja, de így gondolja:

— Ugyebár, most kellünk Nektek, Nektek asszimilánsoknak?

És büszkén vágja ki:

— Mi nem vártunk sem Hitlerre, sem Balfourra. Mi már öleltük is igaz cionistákat voltunk.

Büszkén felvázolja a cionizmus eddigi munkájának eredményeit. Palesztina óriási fejlődését, beszámol a háború óta letelepültek számára és odaveti:

— A kis Palesztina részére éppen elegendő annak lakossága...

KÉT ÉV ALATT 50 EZER LÉLEK

De azért tárgyilagos és így folytatja:

— Mindennel számot vetve, azért Palesztinában még tízezer földművelő család részére van hely anélkül, hogy az újabb telepések az arabok egzisztenciáját veszélyeztetnék. A „tízezer család” alatt 25 ezer lelket értek. A tízezer földműves telepésen felül tízezer párosi családot is el lehet helyezni. Becslésem szerint Palesztina a következő két esztendő alatt 50 ezer embert befogadhat. Egyel tisztában kell lenni a menekültnek: Palesztinában erősen dolgozni kell, de ezzel szemben Palesztina a világ az egyetlen hely, ahol senki sem akar uralkodni. És még valamit: Palesztina nem fél azokról, akik földjére kíváncskodnak, nem fél az ujonnan jödektől...

Ennek a megállapításnak ellenére is dr. Weitzmann az a véleménye, hogy a palesztinai telepítésen felül foglalkozni kell a német kiüldözött zsidóság kérdésénél azzal a gondolattal is, vajon nem lehetne-e őket más világrészben, esetleg Afrikában alkalmas helyen letelepíteni? Egy bizonyos: a német kiüldözött zsidók problémáját nem lehet a megtűrtetés, sem a rendszerezés, sem pedig a filantropia útján véglegesen megoldani.

A végleges megoldás az — eltelepítés. Csak ez a végleges megoldás. És csak ez az igazság.

Mándy Ilona

OLLO SASSO

Ha 100 gramm tiszta olajból készült olajat használ ugyanazt az eredményt éri el, minthamás olajból, vagy zsíradékból kétszer annyit fogyaszt el. Ha tehát OLLO SASSO-t használ, takarékos lesz és megőrzi egészségét.

Egyedüli és kizárólagos romániai vezérképvisező:
D. PADLINI, București III., Str. Vasile Lascar 165.

Edison,

aki limburgi sajtból készítette a villanylámpa fémszála, tudta hogyan kell lopni és sohase köpött a köpöcsészébe, mert félt, hogy nem talál bele

Rosanoff emlékirata a nagy „Öreg“-ről

Edisont a munkatársai így nevezték: az „Öreg”. Egyik munkatársa, M. A. Rosanoff, a vegyész, emlékiratában a maga közvetlen mivoltában rajzolja őt. Ez a nagy föltaláló meglehetősen nyers lélek volt. Többek közt olvassuk róla, hogy sohase köpött a köpöládába, mert attól félt, hogy nem talál bele. Ezért mindig inkább a padlóra köpött.

Az első beszélőgépi viaszhengerehez az Asylwort-féle viaszt használták. Ezt nem szabadalmaztatták, gyártása kereskedelmi titok volt. Egy gyáros valami munkás újan megtudta a gyártása titkát.

— Ekkor — írja Rosanoff — megbízott az Öreg, hogy vizsgáljam meg a viaszt s állapítsam meg, hogy a gyár viasza valóban más-e. Figyelmeztetett, hogy eselleg

a hírság előtt kell majd vallanom, mint szakértőnek. Vizsgálatom eredménye az volt, hogy az új viasz szakasztott olyan, mint a régi. Ezt felháborodva közöltem az Öreggel. Erre így szólt: „Miért van így felháborodva? A kereskedelem és az iparban mindenki lop. Magam is sokat loptam. De én tudom, hogy kell lopni. Ők azonban nem tudják.”

A tudomány nem érdekelte. Csak a tények. Egy elmélet semmit se mondott a számára.

— Egyszer — meséli Rosanoff — azt kérdezte tőlem, tudom-e, hogy miből csinálta az első izzólámpák fémszála. „Hiba gondolkozik” — intett le — úgyse találja ki. Limburgi sajtból. Hát mutasson nekem egy vegytani könyvet, amely meg-

magyarázza, miért használható a limburgi sajt az izzólámpa fémszála.

Valósággal büszke volt arra, hogy nem „tudós”.

Sem az irodalom, sem a zene nem érdekelt. Wagnerről azt mondotta, hogy egy beszélőgép hengerét megértedítette és úgy pörgette le a régi szép melódiákat. Ebben van a sikere.

Egyszer így vallott:

— Az emberek nagy föltalálónak tartanak. Voltaképp nem is érdemes rólam beszélni. Még egy hülye embert sem tudok megteremteni a hülye gondolataival és a hülye szavaival. Ici-pici föltaláló vagyok. Egyszerűen föltalálom magamat.

SALAMON ERNŐ:

Egyszer megindulunk

Ha valaki azt hiszi, így megáll, így nem tovább,
ha hinni tudja, csalogdik nagyon,
mert így nem lehet mindörökké élni!

Öngyilkost vitt ma a bugó mentőautó,
másvalaki emeletéről hullott lefelé, fonnyadt gyümölcs,
egyszer valaki megszabad, gyilkolás hosszú lánc: élet,
egyszer valaki felfordul, ordít valaki,
valaki felhőz, kiabál, kér valamit
aztán mindjárt rá pillantra
vesztettül, pihenő nélkül, indulnak munkára
olajos, ragyogó, óriás gépek!

BARADLAI LÁSZLÓ RIPIORTJA:

NAGYVÁRAD SZÓRAKOZIK

Természetimádók, sportőrültek, szenvedélyes táncosok,
polygamisták, bridgezők és távkorzóók a Köröspart
csendes vasárnap délutánján

Nagyvárad, június 10.

Azt mondták: körösparti Páris.
Amikor még azt mondták, sokat jelentett ez a szó. Lükettő életet, ragyogóan elegáns nőket, könnyelmű férfiakat, kultúrát és mindenekelőtt zajos, duhajkodó, pezsgős éjszakákat.

A nők most is megvannak. Eppen olyan elegánsak, mint régen, amikor még nem ismerték a legszörnyűbb szót: krízis.

Miből? Ők tudják. Azt mondják, hogy a várad-i nők néhány lejből állítják ki a legizlésebb apróságokat. Ezzel szemben a férfiak panaszkodnak, hogy nem győznek eleget keresni, annyiba kerül a nők ruházata.

Szóval a nőkkel nincs baj. A kultúra? Hát most nyár van. De tényleg állítólag az is van.

Zajos és pezsgős éjszakák?

Ez eltűnt. Hétköznap este tizenkét óra felé olyan üres és kihalt a város, mint egy temető. Csak az optimista éjszakai büffés süti kicsiny utcai bódéjában a grátart és a mitéit, annak a pár duhajnak, akik szégyenkezve somfordálnak hazafelé valahonnan.

Nem Páris ez itt a Körösparton, hanem Grác. A nyugdíjas öregek és a pénztelenek álmos, józan városa.

Csak szombat, esténként bukkan ki a jókedv a krízis fekete leple alól. Szombaton este van még forgalom a kávéházakban, klubokban és mindenütt, ahol az emberi szórakozási kedvet szüretelik le. De pezsgőről szó sincs. Az összes főpincérek eskü alatt valják, hogy hónapok telnek el, amíg egy üveg pezsgőt el tudnak adni. Akkor is legalább miniszterjárásnak kell lenni, bankettnek, vagy egy szomorú sikkasztónak, aki érzi, hogy milyen prózai dolog kenyérért, cipőért, vagy a villanyszámzárt sikkasztani és szinte kötelezőnek érzi, hogy megeresszen egy üveg pezsgőt. Hogy a lapok legalább megírassák, hogy pezsgőre, cigányra sikkasztott. Ez így romantikusabb és így hazugabb.

A szombat este azonban csak a kiváltóságoké. Az ugynevezett uri osztály,

amelynek nyomorúsága csak annyiban különbözik a másik osztály nyomorúságától, hogy leplezetlenebb, jobb ruhákba van takarva, de keserveesebb, verejtékeesebb. Nagyonbár az igények, többet kell adni a látszatra.

A kispolgár csak vasárnap délután „éli ki magát”.

Itt Váradon kategóriákra oszlik a vasárnapi szórakozás.

Egyre jelentékenyebb csoport a természetimádók szeptája.

Reggel négykor indulnak a Bémer-térről neki Biharországnak. Van, aki azért megy, mert dívat. Van, aki azért megy, mert a meziádi barlang mélyén nagyszerűen lehet flirtelni. És ez az egyetlen hely, ahova a pletyka nem ér el. A turisták rendszerint diszkrétek. A fiatalabb korosztályhoz tartoznak és éppen azért nem beszélnek, mert tudják jól, hogy „ma nekem, holnap néked.” Van, aki azért megy, hogy másnap az irodában harsoghasson: miért ültök benn a poros városban? Titokban sajog a szíve, ami még nem volna baj, de sajog a lába és a keze az izomlástól és fájó szívvel gondolt arra, hogy milyen jó is lett volna délig aludni és délután rögzíteni egyet a Schwartz-cal. Vannak azután — ezek a legkevesebbek — akik tényleg azért mennek, mert a természet szép és Biharfüreden, vagy másutt, az Isten szabad ege alatt, el lehet felejteni a sok megalázást, robotot, a főnök szeszélyeit és a végrehajtó gyakori viziteit.

A másik csoport: a sportimádók.

Három-négyezren vannak.

Három-négyezren beülnek a pályára és izgulnak, hogy ki rugja jobban a labdát? A Rőccő vagy a Mőccő? A NAC vagy a Tőrekő? Hatgyermekes családapák sirnak azon, hogy a Kovács mellé paszszolt és munkanélküli kisexisztenciák legfőbb gondja az, hogy a Bodola meggyógyult-e már? Komoly jogtudósok és középiskolai tanárok alázatosan figyelnek Breuer mesterre, a trénerre, amikor azt magyarázza, hogy a rakkolós csatársor mennyivel jobb, mint a puha. A csoportnak rengeteg nőtagja van, akik kedvenc csapatjuk színeibe felöltözve nagyokat visítanak egy-egy izgalmasabb szituációnál és angyalian szelíd, nőies lelkükkel olykor-olykor bekiabálnak a pályára, hogy „Barta, törd el a lábát!” És szörnyen meg vannak sértve, ha Barta — aki csak egy erős férfi — nem hallgatja meg jámbor óhajukat és nem hajlandó eltörni az ellenfél csatárának semmiféle testrészét. A csoport tagjai még, a gyerekek, sportnyelven a srácok. Inasok, diákok, névess orru süvölvények és egyéb csirkefogók, akik kórusban ordítják a bíró felé: Hülye, hülye!

Ezek pompásan szórakoznak vasárnap estig. Este meg kiállnak a főtérre, a cukorkaüzlet kirakata elé és megvárják, amíg kiírják a bel- és külföldi eredményeket. Megvitatják, hogy indokolt volt-e a Brasovia győzelme és a Fradi hogy adhatott tizenegyet gólt az Újpestnek. Késő estig tart a szórakozás. Azután nyugodtan hazamennek és egész héten a meccsből élnek. Hétfőn és kedden elolvassák a lapokat, lehúzzák a sporttudósítót, mert elfogultan írt a meccsről. Szerdán kezdik a jövő heti programot megbeszélni. Csütörtökön a tegnapi tréning-pletykákra van szó. Pénteken a legközelebbi felállítást tárgyalják meg. Szombaton jó időre imádkoznak és vasárnap újra kezdődik az egész.

Harmadik csoport: a táncolók serege.

Kis cukrászdába vonul a fiatalság. Egy szelet fagyalt: négy lej. Zene is van hozzá. Egy kicsit egyénien játszanak, de ha az ember fiatal, észre sem veszi. A parkett nem parkett, csak padló, a teremben áporodott tésztaíz van. Az állott krémesek szaga, amelyet csak vidéki cukrászdában érezhet az ember. Összeveszül az emberi testek kigőzölgesével. Nem baj. Táncolni lehet. Kezdő kis marsmódok, apró gépirókiasszonykák itt próbálják ki lovagjaikon azt a nézet, amit a moziban láttak a nagy Marlene Dietrichről. A lovag olvad, ami még nem volna baj, de veszedelmesen olvad a csokoládészetet is és ez nyáron nem tulságosan étvágygerjesztő. De ki gondol az evésre? A fő a tánc, amihez a jazz érzelmesen huzza a „Tic-Tac” című divatos

Bikszád gyógyfürdő, Erdély Karlsbadja.

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekö, cukor, légcső- és hólyagmegbetegedéseknél — Az idén nagyon olcsó árak!

Előszézon (május 15-től július 1-ig).

ÁRAI:

Berta-lakban egy ágyas szoba napi 58 lej, pénzióval Lei 118
Mária-lakban egy ágyas szoba napi 48 lej, pénzióval Lei 108
Móric-lakban egy ágyas szoba napi 32 lej, pénzióval Lei 92
Berta-lakban 2 ágyas napi Lei 105, Mária-lakban 2 ágyas napi Lei 88.
Anna-lakban 2 ágyas napi Lei 72, Móric-lakban 2 ágyas napi Lei 60.
Szigorúan diétás konyha, a fürdőorvos felügyelete alatt — A nagy vendéglőt házi kezelésbe vettük. — Prospektust készséggel küld a fürdőigazgatóság, Bikszád.

Global molyokat és a molyokat

Képzőlet és raktár „PHARMAC” Drogeria engros Braşov.

hangot. A zene — ismétlem — néha ösz-
szemeg, akárcsak a tejszínhab, amelyet
a fagyalt melé szolgálnak fel. Az ifjú
lebeg az izzadnak és Cuncika, a vicinális
démon, hangosan mondja ideáljának, de
egy, hogy a szomszéd asztalnál ülő ma-
gános újságíró, aki egyébként még fiatal
férfi, szintén meghallja:

— Tudja, én polygámista vagyok.

A lovag enyhén vigyorog. Nyilvánva-
lóan nem érti a szót. De szégyeli, hogy
az angyal intelligensebb, mint ő és rö-
gön válaszol:

— Nincs is annál szebb, Cuncika.

A szomszéd asztalnál egy mama meg-
szólal:

— Mancikám, te szintén polygámista
vagy?

— Még nem volt időm belépni, mama
— mondja Mancika, abban a hiszemben,
hogy valamilyen egyesületről van szó.

— Csak lépj be te is, kislányom, ha
már Undok Cunci is belépett.

Cuncit elviszik táncolni. A lovagja pil-
lanatra felszabadul és siet megkérdezni
tapasztaltabb ismerőst:

— Mi az, hogy polygámista?

— Nézze, fiam — így a tapasztalt isme-
rős — ha magának a szíve választotta
kijelenti, hogy polygámista, nyugodtan
lekenhet neki egyet.

És közben szól a jazz.

Mindenki jól mulat.

A negyedik csoport: a rómi és a bridge
szekta.

Színhely: klub, kávéház, cukrászda,
magánlakás. Minden belepő füst. Mintha
a Vezuv kráterében ülnének az emberek.

Nem látnak és nem hallanak. Még a
pletykát is elhanyagolják. Csak mormol-
nak titokzatos szavakat: handrömi, roh-
ber, szlem, két bukás, rossz licit írnak,
izzadnak. Fizetnek. Nyernek és veszte-
nek.

A legszenvedélyesebbek itt is a nők.
A szórakozás kezdődik délután kettőkor
és végződik kiszámíthatatlan időben.

Tudnak olyan bridge partitort is, amely
szombat este kezdődött és hétfőn reggel
nyolckor végződött, de akkor is csak
azért, mert az egyik partnernek halaszt-
hatatlanul Aradra kellett utazni.

Más-
léppen talán még most is játszanának.

Negyedik csoport: a fürdőzők. A gát-
nál is lehet fürödni a Körösben. Csupán
a bokrokban kell levetkőzni. Inkább ki-
mennek a Püspökre. Vonat 28 lej. Autó-
busz ugyanannyi. Fürdőjegy 15 lej. Bor-
raváló rendszer. Édes táblák figyelmeztet-
tik a fürdőzőket, hogy „a borraváló itt
el lesz fogadva.” A fürdő igazán ked-
ves. Nagyobb hullám van, mint Pesten a Gel-
lértben. Csak éppen, amíg be- és kimegy
az ember, elunja az életét. És drága. Szem-
élyenként száz lej is elmegy. Sok. Ma:

A legkedveltebb szórakozás a korzó.

Ez semmibe sem kerül, de amellett
tökéletes. Itt halmozni lehet. Nézni, sé-
tálni és pletykálni. Flirtelni és ismerked-
ni. És amellet a fűtca, ahol mindez le-
folyik, olyan szűk, hogy a villamos is
elűtheti az embert.

De legalább jól szórakozott.

Két rádióüzletből különböző grammo-
fonlemezeket közvetítenek a reklámhang-
szórók. Az ember a saját szavát sem érti.

A villamos, mint egy megőrült veker-
tsegett. Autók dudálnak. Bérkocsisok or-
dítanak. Cigánygyerekek egy lejért nyi-
vákolnak. A rikkancs ordít. Egy ur meg-
pofozza a jampecet, mert a feleségére
szemtelen megjegyzést tesz. Ismerősök, jó
váradi szokás szerint, egyik oldalról tele-
torokkal köszönnek át a másik oldalra.

Milyen jó is a sok lármás hétköznap
után egy ilyen édesen szórakoztató, esen-
tes vasárnap.

LEVÉLBÉLYEKEK VILÁGKIALLITÁSA

Bécsben június elsejétől július tizen-
hencedikéig levélbélyegek nemzetközi ki-
állítását tervezik. A hivatalos kiállítás a
posta-muzeumok gyűjteményével a Se-
cessió épületében lesz. Ott állítják ki a
muntanyomokat is amelvekben a közön-
ség szemelattára állítanak elő levélbélye-
keket. A grafikai művészet és ipar nagy-
teret fog a kiállításon elfoglalni. A kato-
nai kaszinó épületét a kiállítás tartamára
levélbélyegbörzvé rendezik be. A világ
legérdekesebb magángyűjteményeit a
Künstlerhausban helyezik el.

Az új francia „hatalatlan”

A francia akadémia a Brioux halálával megüresedett akadémiai székbe 28
szavazattal egyhangulag Francois Mauriacot, a modern francia regényírógárda
egyik legértékesebb tagját választotta meg. Képünk a kiváló író kisfia társaságá-
ban örökölte meg.

HALÁSZ SÁNDOR:

Klatt professzor megnyugtató

Megnyugvás szállja meg az embert, mi-
kor Klatt doktor urnak, a halai egyetem
tudós professzorának írását olvassa. A
tanár-ur összehasonlítja a háziállatokat
a vadállatokkal és mindkettőjüket a fog-
ságba vetett állatokkal. Nagyszerű dol-
gok sülnék ki az írás végén. Hogy csak
egyet-kettőt idevessék: például kideríti
az összehasonlítás, hogy a fogságba vetett
állatoknak „megszűkül az agyuk”, a fog-
ságban születetteknek pedig még jobban
elsorvad az agyvelejük. Valami kétféle
rókakasádot hasonlít össze a tudós és
pontos mérések után odalyukad, hogy
annak a rókakölyöknek, amely már a
fogságban született, 25–30 százalékkal
kevesebb az agyveleje, mint azé a róka-
kölyöké, amely az erdő mélyén és szaba-
don él az életet.

Beszél az izomzatok átalakulásáról is
a professzor, a mirigyek duzzadásáról, a
test általános hosszáról és egyebekről, sok
mindenről, de hogy őszinte legyek, az ol-
vasás e szakaszánál már nem nagyon fi-
gyeltem oda. Engem az agyvelő-kérdés
teljesen kielégített és megnyugtatót és
minden bizonnyal megnyugtató az olva-
sót is, aki ugyancsak vallja, hogy ha a
szabály érvényes az állatra, akkor az
a szabály — ez a dologban a pompás! —
érvényes az emberre is.

Ott semmi vita, hogy 1914 óta egyre
jobbán és mélyebben benne vagyunk és
belekerültünk a fogságba. Közöttünk, aki
ket utvéllél, állampolgársági bizonyít-
vánnyal, személyazonosságával, ipar- és
telepengedéllyel, bejelentési kötelezettség
gel és büntetőtörvénykönyvvél kötnek
helyhez és a halai állatkert róka-csalá-
ja között, amelyet vasketrecel „szabá-
lyoznak”, nem sok a különbség. És ott
sem nagy a differencia, ahol a róka nem
csatangolhat mezőkön, erdőn és dombon-
kon átal, nem élheti a maga egyéni életét
és ott, ahol nekünk nem szabad a szót
kimondani vagy leírni, hitünket vallani,
politikánkért harcolni és egyéni akara-
tunknak érvényt szerezni.

Nyilvánvaló tehát, hogy ebben a rab-
igában „szűkül az agyunk” és nyilván-
való, hogy ez az agyszűkülés amelyet
póri nyelven butulásnak neveznek, meg-
nyugtató. Megnyugtató mindenekelőtt
azért, mert ha így butulunk tovább, az
állami, gazdasági és társadalmi rend os-

lobasága nem lesz olyan lázítóan indo-
kolatlan, mint most, amikor még van vala-
mennyi eszünk, amikor még talán az
egész eszünk is megvan. A buta ember
nem lát tisztán és világosan és nem fogja
fel az igazságtalanságok rettenetességét.
Ha azok a jó fajta diktatúrák, amelyek
most az élet szabadságait egyre inkább
az emberi állatkert vasketreccei közé zár-
ják, még jobban kiteljesülnek, egy kissé
bírhatóbb lesz a sorsunk. És a bírhatóbb
sors mindenesetre nagyszerű.

Innen, csak egyetlen kicsiny lépéssel
el lehet jutni ahhoz az olcsó következtet-
tészhez, amely szerint: heureka! megvan!
az emberi agy szűkülése és a fogság hatá-
sa a hitlerizmus és egyéb ilyenfajta ször-
nyűségek oka.

Ide azonban nem szabad eljutni, mert
ez a végkövetkeztetés nem igaz. Eppen
az elmúlt, felvilágosodott és liberális kor
volt az, amely az embert fektelenül csa-
pongani hagyta. Szabad és ravasz rókák
váltunk a terpen, élünk, ahogyan tud-
tunk és élünk, amint csak akartunk. Ha
a professzor ur megállapításában sehol
semmi hiba, akkor ebben a nagy szabad-

ságban „tűgült az agyunk”, okosak és
bölcsék lettünk, csiszolódtunk a szabad
verseny pályáin és a kiélési lehetőségek
széles horizontján. És tényleg így is van.
Klatt tanár ur nem tévedett. Az ember
sohasem volt még olyan okos, mint az el-
múlt száz esztendő alatt, amennyi észre
szert tett. Annyi zsákmányt fogtunk,
amennyit még soha ezelőtt: a vasutat fog-
tuk, a repülőgépet, a rádiót, a futószal-
lagot, az atom-rombolást. Nagy eszünk
volt, ha eddig eljutottunk.

És nem is itt a baj, hanem ott, hogy az
az egyre jobban felmagzó ész rájött arra
is, hogy az a vagyon, amely a másé, nem-
csak semmit sem ér, hanem egyenesen
kellemetlen. Az sohasem volt jó, ha annak
is esze volt, akit be akartunk csapni és
az sem volt megváltó óvilág, amelyben a
koncon marakodni nem kellett, mert elég
volt a konc és nem volt sok az ember. Ez
a sok és nagy ész a kollektív emberre vá-
lás korszakát érlelte volna ki és mit ér a
szabadság annak, aki megszerezte, ha
közben és éppen ezért meghal a szolgál-
ság.

Ez az oka annak, hogy e pillanatban
nem az a legokosabb ember, aki új elemet
fedez fel, vagy aki már a nap energiájá-
val tudja fűteni a gépeket, hanem az, aki
rájött arra, hogy az emberiség agyvelejét
„össze kell szorítani.” És még eanél is
okosabb, aki e művelet kapcsán odáig el-
jutott, hogy el is hileti az összeszorított
agyveleji emberrel, hogy ő akkor lesz
boldog és teljes ember, ha türi, hogy agy-
velejét elesőkevényesítsék.

Ez az eljárás nagyszerűen megy.

Hatvanöt millió német már türi. Olasz-
ország már tíz éve türi. És diktatura van
Jugoszláviában, Spanyolországban, Go-
rögországban, Oroszországban, már Ausz-
triában is és Magyarországon ugyaszin-
tén. Malypeler, a csehi miniszterelnök
most akar diktatúrát és felhatalmazást
törvényről szól Daladier is, ha éppen fel-
bőszítik.

De minek felsorolni, hogy hol él fog-
ságban az ember? Minek időt és helyet
tölteni vele? Egyszerűbb a kérdés: hol
nincs diktatura, merre a világnak az a
kis sarka, ahol még nincs fogság? Ahol
még a vadállatot nem zárták vasketrecbe?

Nagyon természetes: van egy kis lázon-
gás erre is, arra is, amarra is, de ez csak
addig tart, amíg az első generáció ki nem
pusztul.

A rókakölyök, az már egészen más.
Annak már 25–30 százalékkal kisebb az
agyveleje, mert fogságban született. Az
már nagyszerűen érzi magát, mert bu-
tább. Mert buta. Mert hülye.

Ez a reánk szakadó fél ímetes köny-
uralom, amelynek sötét felbő nem jön-
nek, hanem már a fejünk felett is van-
nak, alapjában nem borzalmas, csak át-
menetileg kellemetlen. Kellemetlen, míg
az ember ésszel nézi.

Az utolsó három-négy hónap alatt
azonban — ha úgy széjjel néz az ember —
olyan nagyszerűen időzött és gyorsuló
sebességgel (legyünk csak finomak!)
„aklimatizálódott” az ember, hogy a leg-
jobb uton van az a 25–30 százalék agy-
velő-szűkülés, amely után aztán már iga-
zán nem fáj semmi.

Régi jasszos kiszólás: Mondd már paj-
tás, jó butának lenni?

A Pajtás már-már ott tart, hogy nem
tiltakozik, nem is szól, csak vigyorog egy
kicsit, mint majom a — „ketrecben.”

A NAGYEMBER ANYJA

Dürer, Luther és Goethe, ahogyan anyjukról beszéltek

Az egész világon most ünnepelték az
anyák napját és az egyik német újság ér-
dekes cikket ír azokról az asszonyokról,
akik igazán anyák voltak.

A művészet történetében külön hely jut
Dürer Albert anyjának. Keserves, nehéz
élete volt, a férje egy Magyarországból
bevándorolt aranyműves, korán meghalt
és egész élete küzködő munkában telt el,
hogy a gyerekeit felnevelhesse. Dürer
megrajzolta arcképét és ebben a rajzban
arcu és különösen jóaság asszony áll
előttünk. Dürer azt írta róla, hogy jámbor
volt, tízenyolc gyermeket nevelt fel, sok
betegséget és sok szegénységet küzdött le,
sokat kellett szenvednie, sok emberi go-
noszságot kellett eltűrnie, de soha nem
volt bosszuálló és arra tanította, hogy so-
ha ne legyen rossz embertársaihoz.

Luther Márton, a reformátor, egy he-

lyen azt írja az anyjáról, hogy ennek szí-
gorúsága bírta rá, hogy kolostorba men-
jen, de azt is mondja, hogy az anyjának
az erős hite és az anyjának az a jó me-
legsívű gondoskodása, amellyel minden
szegény felé fordult, egész életére utra-
való volt és az egyszerű bányászasszony és
nagyhirű fia között egészen a balál órá-
jáig szoros kapcsolatok állottak fenn.

A legérdekesebb az anyák sorozatában
Goethe anyjának alakja, aki kedves, jó-
kedvű, boldog asszony volt. Délémet
temperamentumát átvitte nagy fiára, aki
egy helyen azt írja, hogy a mesélő kedvt
anyjától kapta ajándékba. Goethe anyja
büszke asszony is volt. Nem arra volt
büszke, hogy régi patricius családból szá-
mazik, hogy előkelő gazdag asszony. Arra
volt büszke, hogy a fia Goethe. Amikor
Madame Staellal találkozott, így mutatko-
zott be: „En vagyok Goethe anyja.”

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő
borsmenta-fogpép.

I. SZEMLÉR FERENC:

A ZONGORA

Olyan utcában lakom, ahol a házak majdnem az égig érnek (ezt abból következtetem, hogy az eget teljesen eltakarják s egy kis fantáziával és sok pénzzel az ember Amerikában, a felhőkarcolók között képzelhetné magát), viszont az utat csak olyan széles, hogy legfeljebb egy autó férhet el, vagy két autó egymás után, vagy hét autó egymásután, amelyek mind dudálnak, aztán megint dudálnak és végül ismét dudálnak.

Ha egy követ leejtenek az utca végén, az úgy hangzik, mint a puskalövés, ha valaki köhög, mintha egy náthás kaszárnya hálótermében volnánk, ha így tavasszal egy ártatlan ifjonti lélek susog, bucsuzik kedvesétől, akkor minden ablakban fejek jelennek meg, a bucsucsk után felhangzó moraj, miként az északi szél, vagy a tenger mormolása.

Ébresztőórára nincs szükség, mert hajnali öt órákor az utcaprógép dübörög végig az ablak alatt (középszerű kaliforniai földrengés), egy félóra múlva a tejeszkekerek robnak át tankszerűen, hét és nyolc között a szemetesek gáztámadását kell bátor lélekkel elviselni, ettől kezdve pedig egészen éjjeli tizenkét óráig a gyermekek bonyolítják le az osztrák—magyar labdarugómérkőzést, valamint Old Shatterhand és Winnetou küzdelmeit.

Szó sincs róla, az utca lakói már régen megértették az idők kollektív szellemének hívását. A mi utcánkban már nincs olyan elmaradt ember, aki elzárkózott, egyéni életet akarna élni. Egyébként is ezt egy kissé nehezen vihetné keresztül. Tudniillik az egyik lakásból a másikba úgy át lehet látni, mint a másikból az egyikbe. Az emberi élet három fő összetevője: a születés, a szerelem és a halál a szomszédok szeme előtt játszódik le és nincs az a függöny, nincs az a sötétség, ami valami titkot eltakarna.

Mindezt meg lehet szokni. Az érzékszervek lassan eltompulnak. Az ember nem lát, nem hall, nem érez és nem gondolkodik (micsoda szerencse ez a mai időkben!). Én is lassan hozzászoktam ahhoz, hogy ha tiszta fehérneműt váltok, öt perc múlva az egész utca tudja az ingem minőségét és egyéb megnevezhetetlen ruhadarabjaim folytonossági hiányait. De valami történt az utóbbi időben, ami egész életemet feldúlta és a kétségbeesés és az örület határaitra kergette. A szemben lévő lakás ugyanis zongorát kapott. A szomszédasszony, aki hagyományból, retikből és egyéb hasznos gyümölcsökből tekintélyes biztosítékot gyűjtött magának az elkövetkezendő rosszabb időkre, elhatározta, hogy megkoronázza életét művét. Az elhatározást tett követte. Zongorát vásárolt. A zongora pedig mirevaló?... Ugyebár nem arra, hogy az ember naponta letörölgesse, esetleg befőtteket sorakoztasson a tetejére (noha ez sem volna utolsó dolog), hanem arra, hogy játszunk rajta. Tessék csak Dohnányit megkérdezni!

És azóta a szomszédasszony naponta reggel hattól este tizenkettőig (ebéd- és vacsoraszünetek kivételével) játszik. A zongorán. És az én idegeimen. A műsor a „Harminckettős baka vagyok én”, azután megint a „Harminckettős baka” és végül, változatosság kedvéért, a „Harminckettős baka”. Igaz, gondol a szomszédok nyugalmára is. Ezért nem két kézzel játszik, hanem csak eggyel és akkor is csak egy ujjal. Körülbelül ilyenformán: harminckettős-ba... itt elvetti, egy hanggal feljebb, vagy lejjebb üti. Ujból kezd. Ujból elvetti. De állhatatos lélek. Nem hagyja abba, hanem ujból kezd. Egészen addig, amíg én már epileptikus görcsökben fetrengök és megátkozom azt, aki a zongorát feltalálta, azután Beethovent, Liszt Ferencet, Bartókot és Kodályt és végül a „Harminckettős baka” szerzőjét.

Nem, ezt már nem lehet kibírni. Én ki-bírom az éhséget, szomjúságot, kibírtam Mael Ferenc verseit és a Mucsa Heti Híradó vezércikkeit, de ezt már nem bírom tovább.

A törvényhozáshoz fordulok. Megértő képviselőkhez és szenátorokhoz. Hozzanak törvényt a csend érdekében. Nyugati államokban már régen vannak csendtörvények, miért ne lehetne nálunk is? Hiszen mi vagyunk a kultúra keleti végbástyája.

„MERCUR” TÜKÖRGYÁR és ÜVEGCSISZOLDA
BRASSÓ, Katonakörház-u. 3
Telefon: 5-88.
Eszközöl mindenféle csiszolómunkát a butoriparrészére. Autóüvegek és karosszériá-üvegezés olcsón és gyorsan. Tükörjavítások, kristály- és táblauveg rakár.

baka” egy ujjal való zongorázását, akkor ajánlok még valamit. Annyi minden van, ami hangos és zavar bennünket. Együtt azokat is vegyük be a tiltó rendelkezések közé. Meglátják, milyen üdvös eredménye lesz.

Meg kellene tiltani például a következőket:

hogy a japánok folyton-folyvást puskaikat ropogtassák,
hogy Sztalin mindegyre a békére való készségét hangoztassa,

hogy Hitler minden második nap olyan hangos rádióbeszédet mondjon, amittől a többi adókat még tévedésből sem lehet fogni,

hogy Mussolini a kardját csörgesse,
hogy a franciák a Nemzeti Bank aranykészletét hangosan számolják és közben

TOMCSA SÁNDOR RIPIORTJA:

VACSORA ESTE TIZENKETTŐKOR...

AVAGY:

Manapság színésznek lenni sem „nagy és dicső gondolat”

Grand Hotel, június 10.
JONNEK...

A lokál, amennyire a racionalizált világítás engedte, fényárban uszott. A mértótel a primással beszélgetett halkán, kis finom gesztusokkal huzva alá a hangsúlyokat. A primás néha — ahogy nagy művészek (és kóklerek) köszönik meg a tapsot — szívére lendítette a kezét, kicsit meghajolt és úgy szuggerálta:

— Főnök ur, vakuljak meg, ha a félteteres már el nem volt törve...

A pincér nem messze, egy asztalnak támaszkodva, összefont karokkal leste a bejárat, de ráért, hogy a „zenész ur”

meggyőzni akaró kijelentéseit gunyos mosolyokkal döngesse.

A tálaló ablakcskánál olykor feltűnt a szakácsnő gőzös, zsiros arca, amint bekémlelt.

Az asztalokon gyöngyvirág- és szende orgona-csokrok illatoztak, de már hullaták szirmaikat a sötét pirok, meg fehér havára.

Féltizenkettő volt, mikor a bejárat felől zsongás hallatszott.

A pincér az ajtónak indult, lenyűlt közben odaszólva a főnöknek: „jönnek...”

A cigányok hangolni kezdtek, egyben a tálaló toló-ablaka hátracsapódott.

Ugyanakkor az ajtó szélesen kitárult...

A vendégek

Elöl a milliárdos bankvezér egyetlen leánya jött szökén és vidáman, egy olasz gróf és a komornyikja társaságában, ami kétségtelenül demokráta fellegára vallott. Az egyetlen és milliárdos hölgy, míg haladtak a belső termek felé, a komornyik vállára tette a kezét: „Palikám, olyan éhes vagyok, hogy még a ködöt is megenném!”, mire az olasz gróf odaszól a pincérnek: „Kérek ötért ködöt”, amin aztán mind nevettek.

Utánuk egy pár civilruhás magasrangú katonatiszt következett, kik közül az a szőke — egy nagyhatalom vezérkeri főnöke — ahogy meglátta a zenészeket, valami tangót kezdett szakszofonozni csak úgy az orrán keresztül, melyet a szóltan és korrekt angol ezredorvos — aki pihenni jött a gyarmatokról — így kísért: „paaa-papa taiii... titátatitaii...”

A vacsora

A társaság élénk beszélgetés közben foglalt helyet a részére fenntartott nagy asztalnál. A vezérkeri főnök nyomban letrött egy darab kenyeret és elismerőleg bólintott: „Ez már kaja!” Valószínűleg proponálni fogja bevezetését a hadügyminiszternek. A kokott beleszimulálva a levegőbe, rosszkedvién fordult az olasz grófhöz, ki zsebtükrében éppen a nyelvet vizsgálta: „Megint rostélyos...” A gróf eltette tükrét, összegyűjtötte szájában a nyálát s csak azután legyintett: „Nem tud kérlek az ember hozzájutni egy kis főtt-tésztához.” A bankvezér azonban nem hagyta a lokált: „Es privátban, mit gondolsz, mit adnak vacsorára? Kávé, kávé és kávé. Keresztúron már azt hittem, belebódulok.” Az angol ezredorvos helyeslően bólogatott, miközben kenyerét belemártotta a sóba: „Legjobb volt, kérlek, Taplocán, mikor a Piri főzött nekünk.” Mire megint a bankvezér neje ékelődött a társalgásba: „Azt csak én tudom, kérlek, milyen jó volt. Egy placsinta-sütőért be kellett futnom a fél-falut...”

Az olasz gróf türelmetlenül kocogtatott a vizes üvegen, de a pincér már jött is. A vendégek elé két étlapot tett, melyek fölött az étvágy úgy fűzte össze a fejeket, mint ahogy a luftballonokat szokás. A csomóból leghamarább a kokott vörös, fűs luftballonja emelkedett fel bosszusan, a pincér lestrapált arca felé:

— Mondja, pincér ur, miért tesz maga mindig étlapot elé, ha ugyanis csak rostélyos van?

A pincér hangerőjével kilegyintett a konyha felé:

— Kérném talán a főnök urral beszélni.

A kokott sóhajtvá felhuzta a szemöldökét.

Cipisenél.

- Cipőt Palma sarkkal szállítsa!

- Legyen nyugodt csalló Palmát harsán!

biztonságról beszéljenek,
hogy a végrehajtók dobjaikat perges-
sék,

hogy idehaza nálunk a hamispénzve-
rők az igazi százelesekét nyilvánosan
pengessék

és még egy-két hasonló zörej, ami
törvény meghozatalakor előadja magát.

Mert ha ez a törvény még sokáig ké-
sik, bizony mondom, hogy nemcsak én,
hanem az egész világ is megőrül. Ha
ugyan már meg nem örült.

béből és mustárt kért, franciát. A ma-
gyart nem bírja a gyomra.

Az általam ismeretlen hölgy tejet süte-
ménnyel. — Tudod, drágám, — fordult a
bankár lányához — éjszakára nem bírja
gyomrom a nehez.

Mire a földbirtokos sugott valamit a
bajnoknak.

Es nemokára mindenki evett jóízűen,
mondhatnám, boldogan.

A főnök ur is megjelent. Mosolyogva
állott meg az asztalnál: „Italt nem pa-
rancsolnak?” E kihívásra az olasz gróf
felelt: „Nézze kérem, ha nem volna gyom-
morbajom, sőt innék, de ha pénzem vol-
na, kellene fenének a sör...”

A főnök nevetett és a komornyikhoz
fordult:

— Mennyien voltak? — A komornyik
letette a villát:

— Majdnem annyian, mint a szinpa-
don.

Es inkább szomorú volt.

Onök pedig eddig rájöhettek, kedves
olvasóim, hogy a tágabb lehetőségek, sőt
a szűkebb lehetőségek homályában
vagyunk: a színpalakon túl.

VACSORA UTÁN

A habitue odavisz a színészek asztalá-
hoz. Mondom, hogy ki vagyok és hogy...
izé... ne gondolják, hogy bele akarok
turkálni a viszonyaikba, a fehérneműik
közé, az életükbe. Mégis, ha valamit akar-
nának mondani objektíven, ha panaszu-
k volna, ha úgy gondolják, hogy igazsá-
gatlanságok érik, ha volna valami mentő-
ötletük, ... egyáltalán kérem... a nyil-
vánosság, a sajtó, amennyire tőlünk te-
lik... mert az az igazság, hogy akár jól,
akár rosszul, limonádén, vagy Szekszipen
keresztül, telt, vagy üres házak előtt, le-
fitymálva, vagy csodáltnak, mégis csak a
magyar szóról van szó. És inkább rosszul,
mint sehogyan, inkább ötvenszer bukni,
mint egyszer sem kezdeni, inkább tartani
azt, ami megvan, mintsem főbeütni alpu-
gát, hogy előbb-utóbb kinosabban fog elpusz-
tulni.

ÉS BESZÉLNEK: A KOMORNYIK

— Látja kérem, ez a hang nekünk új,
mert az újságíró urak talán félreértelték
hivatásból, talán a hatás kedvéért, az it-
teni magyar színészetet úgy tekintik
mint egy hálás nyomor-komplexumot,
melyből tetszésszerűen sötét és még söté-
tebb foltokat lehet felszolgálni az olvasó-
nak. Ez nekünk nem használ. — mert
feltételezzük, hogy ez a cikkeket intenció-
ja — sőt árt. Árt, mert az emberek fut-
nak a nyomor szagától. Elég a maguk

Ha butorait tőlünk vásárolja,
3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap.
2. OTTHONA IZLÉSES lesz.
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR
MAROSVÁSÁRHELY * BUKAREST * BRASSÓ

A „garconne” megbukott, éljen a „dáma”

Az örök női jelleg győzedelmeskedik a „girl”-tipus felett

Már most, ha megírják, hogy teszem szellemfinék egy inge van vagy Lenneff az éhezés következtében úgy kellett élvezetnie a szinpadra, hol egy kalandromjas autógyárost alakított, akkor ki nézi meg ezeket, kérem? A közönség kézenlétlenül érzi magát és elveszti illúzióját. Hozzánk a közönség ne könyörüljön, mert akkor az odadobott fillér göggyével és az ál-szamaritanizmus kényelmességével hagyja el a termet, hanem a munkánk honorálásául és akkor meghatva távozik.

AZ OLASZ GRÓF

— Persze, kérem, hogyne, önnek igaza van, mi is belátjuk, hogy előadásaink gyengék. Belátjuk és probléma nekünk éppen azért, mert nem mártíroknak tekintjük magunkat, — kiket nem illethet kritika — hanem úgy, ahogy mondani szokás: a nemzet napszámosságának, kik lehetőleg művészt szeretnének nyújtani. De igazán jó színészt Erdélyben, — egy-két kivétellel — nem lehet kapni. Aki valamit tud, az kifelé gravitál és inkább ott nyomorog a lehetőség reményében. Külföldi színész — az a néhány, aki jöhetne — csak fikszre szerződik és ma Erdélyben ki tud fikszet adni? Ezt az egyégy-rendszerét pedig csak mi bírjuk ki.

A KUZIN

— Na várj csak fiacskám, ezt a szerkesztő urnak megmagyarázom én, ez a naiva szerepkörhöz tartozik. Hát kérem, az egység-rendszer abban áll, hogy mi például vagyunk tizenketten és este a kaszinóban — egy egész szép ház volt — a bizalmi összeszámlolt kettőezer lejt. Na már most: terem 700, jogdíj 250, plakát 500, adó 240, rendőrség, tűzoltóság 120, szerezés, világítás, stb. 200, repülőbélve 160 és a sugónak — mert az egyedül fizetést is kap — 40. Na már most kérem szeretettel, ez ugye, annyi mint 2010. Most ezt a tizet felosztjuk egységekre, mondjuk 100 egységre és mindenki bizonyos kulcs szerint pótolja össze azt a hiányzó 10 lejt. A diri például, mint diri, jelent 12 egységet. Mint zongorista 8-at. Én, mint naiva, hetet. A diri tehát pótól pontosan két lejt, én viszont csak hetven barmit. Ez röviden az egység-rendszer, de azért ne tessék elkeseredni, mert van úgy hogy néha pénzt is kapunk.

AZ ANGOL EZREDORVOS

— Hogy a társulatok tagjai képzetlenek és felelőtlenek? Kérem szépen, tessék benézni a dolgok mögé: a mai viszonyaink közt nem is lehet várni, hogy aka démiak képességi színész-tankrédok legyenek. Ma, hogy valaki színész legyen, inkább kell elszántság, mint tehetség. Valahogy az erdélyi színtársulatok olyan idegen légiófélek, hova izom és szív szükségeltetik (gyomor nem!) bírni ezt a... ezt a klímát. Különböző is tessék mondani az utolsó tíz évben valami erkölcsi defektus, melyben színész szerepelt volna. Én legalább nem emlékszem. Hogy a tagok közt vannak egy kicsit „linkek”? Istenem hát lehetne bírni másképp? De ezek is csak olyan elkényeszeredett „jó pofák”. A gazdasági viszonyok javulásával azonban nálunk is megkezdődne a szelektálás és a nem odaváló elem elhullna akkor, mikor tisztán csak az ideálokért folya a küzdelem.

ÉS VÉGE

A pincér kezdi összefogni az abroszokat, a primás már felvette gummiköppenyét. Hogy egyáltalában miért is veti le? A rendőr bekukkint, a főnök ur már nem mondja, hogy záróra, az oly magától értetődő.

— Nna, — mondjuk és felállunk.

Mig mennek, hallom, hogy az olasz gróf odaszól az ezredorvoshoz:

— Te, aztán holnap estére hozd el a sötét nyakkendődöt.

Holnap biztosan egy diplomatát fog alakítani.

Az asztalnál elfogyott cirka tizenhat liter víz.

Pillantásom ráesik a szubrett cipőjére: hajdanában ilyenből itták a pezsgőt.

Most kifolya.

A VOLT OROSZ KORMANYZÓ PORE

Bicserakov tábornok, aki valamikor a Kaukázus kormányzója és diktátora volt, ma pedig az egyik párisi szállóban konyhálegény, az angol kormányt 50.000 font terítéssre perelte be. A bresztlitovszka béke megkötése idején, 1917-ben az angolok bizalmi embereik útján a tábornokot, aki akkor 80.000 főnyi hadsereg élén állott, rábeszéltek, hogy saját kockázatára folytasson tovább háborút a németek, törökök és persze az oroszok ellen. A szövetséget azonban legyőzte Bicserakovot, birtokait pedig elkobozta. Az angolok ezután nem fizették többé a petróleumszállításokért, a tábornok hadserege szétszaladt, ő maga pedig szökni volt kénytelen. Mind ezért Angliát teszi felelőssé, amelynek kincstárát most pörli.

A háborút követő tizenöt esztendőben több esemény torlódott össze, mint annakelőtte fél évszázad alatt. Az események gyors egymásutánja sok mindennek rövidebb időtartamát okozta. A divat, az izlés hamarabb változott s egyes felfogásbeli irányok is sokkal gyorsabban jöttek és tűntek, mint azelőtt.

Koroknak és időknek nemcsak szokásaikban és az öltözködésben vannak változó divatjai, de abban is, hogy milyen az a nőtípus, amely az időszak izlésének megfelel. Mert azon az örökigazságon kívül, hogy „a nő mindig vörz”, minden korban változnak ama követelmények, melyek a nőt vonzóvá tették.

Közvetlenül a háború után kialakult nőtípus a hírhedt „Garconne” volt, mely később mint „Bubítípus” vált általánossá. Ez a divat szükségképpen keletkezett ama lányok számára, akiket a háború legszebb éveiktől fosztott meg. Ez a divat lehetővé tette számukra, hogy még mindig, vagy megegyezően kislányos ruhákban járassanak, huszonöt, vagy több év helyett tizenhétnek, vagy még kevesebbnek látszanak.

De alig volt idejük a régihez ragaszkodni a szörnyűködéshez, amikor Amerikában megjelent az újabb leánytípus, a „Flapper”.

„Flap” ebben az értelemben libbenést jelent. A „Flapper” pedig röpdől, libbenő rövid kis szoknyát jelentett, amely leggyakrabban selyemből készült. Európában úgy a „Garconne”, mint a „Flapper” enyhébb formában jelent meg.

Utódja a „Girl”. Ez a jelleg is Amerikában keletkezett s a revük szinpadáról került a társadalmi életbe. Ma már azonban a „Girl”-nek is befellegzett: a nőt túlzottan egyformává tette, ami nagyszerűen hat a szinpadon, de a mindennapi életben ellenszenves. Az agyongyomlalt szemöldök elmosta az arcok egyéniségét, a merész szájfestés az ajakvonalat tette egyformává, a platinaszőke fákított haj és a hullámosított hajjeselet pedig minden személyes jelleget eltüntetett. Mindehhez még az is hozzájárult, hogy a „Girl” mind egyformán karcsu, hangos és felhangolt volt.

A napjainkban kialakuló új nőjellegek éppen az ellenkezője: „Dáma”-jellegnek nevezhetnénk. Nem tucatjelenység többé, nem bábszerű, nem tulhangos, nem tulszines, nem feltűnő. Az új jelleg kialakulásának az öltözködés divatja is kedvez. A változatoknak és az egyéniség

értvényesítésének ugyanis tág teret nyújt. Nem kötelező többé a holt platinaszőke hajszin, az új divatos hajszin a paliszander-barna és a „Blond rose”, vagyis rózsaszin-szőke melegebb és természetesebb árnyalatok.

De ma már az sem szegény, ha valamelyik divathölgy saját hajszinét viseli, sőt megösmélni is szabad, mivel ez a megjelenés értelmi varázsát csak fokozza.

Mert divatbajött ismét a szellem, az észbeliség és az egyéniség, amely csupa olyan tulajdonság, ami vonzóerejét már meglehetősen régen elvesztette.

A Dáma-jelleg egyre nagyobb tért hódít Amerikában is amit az bizonyít legszembetűnőbben, hogy a világot jelenlő vászon egyre kevesebb „Sneak Girl” jelenik meg.

A női jellegnek ilyenvaló alakulása a tömegizlés pusztá megváltozásánál sokkal többet jelent. A divat nem szeszélyes,

mondoacsínált valami. A divat s a tömeg izlése egész sor külső körülménnyel és a tömeglelkülettel szoros összefüggésben van. A divatnak lélektana van. Lehet hogy kissé merészen hangzik, de az izlésnek ez az irányváltozása a sokat szenvedett európaizmus diadala az amerikanizmus felett és diadala a szellemnek, az egyéniségnek a külsőségek és a tömegcikk felett.

Talán előjele is a lelkek megerősítésének, amennyiben ez a jelleg nem is új, hanem visszakanyarodást jelent egy már régen megcsodált eszmény, a „biedermeier” irányába. Mig az eddigi jellegeket a háború által szétzilált lelkületek izlése parancsolta, lehet, hogy az agyonzaklatott kedélyek nyugalomrávágyása kívánta a sok nyugtalanító után ezt a sokféle, de alapjában véve egyedül megnyugtató nőies nőjelleget.

Márik Klára

Tarka asztalterítők a verandán és a kertben

A színes asztalterítő hozzátartozik a nyári hangulathoz. Nemcsak a kertben szeretjük őket, de a szobában is.

A színes asztalterítőket mindig erős anyagokból készítsük. Nem csupán azért, hogy jól bírják a gyakori mosást, hanem azért is, mert így szebb, stílusosabb. Ne csak erős legyen, színálló és jól mosható, de ez látszék is meg rajta.

Legszebbek a lenvászonból készült tarka abroszok s ezek a legszínesebbek, legtartósabbak is. A durvaszövésű színes lenvászon kihímezésre, aszurmunkára, vagy rátétmunkára egyaránt alkalmas. Legtöbbször erősszálu pamutból dolgozzunk rajta. Látsszon az öltés. Élénk színek: piros-kék pamutból nyersszinű alapra, kék-sárga-piros, vagy egyszerűen csak piros mintákat varrva ki, lapos himzessel, aszurrall, keresztöltéssel. Aki szereti a tarkaságot s a nagy folthatásokat, applikációval dolgozik.

Mintában mindig az egyszerűséget keressük, a nyugodt vonalakat, tiszta elrendezést. Lehetőleg magunk rajzoljuk meg a mintát. Természetesen, mind a színezés, mind a motívumok megválasztása attól függ, hol akarjuk az abroszt használni. Ha a kertben, vagy a verandán fogjuk alkalmazni a terítőt, egészen erős

színekkel, nagy színelentétekkel dolgozunk. Ha a szobában akarjuk felteríteni, akkor valamivel halkabb színek s aprólékosabb mintázás a megfelelő.

Különösen szépen hatnak ezeken a terítőkön a színes, kissé paraszti edények. Az ügyes háziasszony már előre gondol rá, hogy színes mázas csészéi alá milyen színű terítőket rakhat. A barnamázás edényekhez majdnem minden szín megy. A piros csészékhez sárga, világoskék vagy világoszöld terítő egyformán kedves.

A mértani mintázású terítők majdnem mindig sikerültek. A virágmotívumokkal azonban csínján kell bánni. A virágok is kicsit stilizáltak legyenek s inkább mértani formákhoz hasonlítsanak, mint élő növényekhez. A népművészet tartózkodó stílusa gazdag, fantasztikus, megis szigorú formarendszere jó tanítómester lehet ezen a téren is.

Most, a kockás-divat idején, megengedhetünk magunknak a terítőkön is némi kockázást. Akár úgy érjük el, hogy ráhímezzük a kockabeosztást, akár úgy, hogy aszurozással varrjuk ki, vagy tarka kockás anyagot dolgozzunk össze egyszínű anyaggal bizonyos mintázatban, csikokban, vagy nagy foltokban.

NEMES FERENC:

Elkésett szerelmeslevél

Frájlájn!

Anno dazumal, a hátulgombolós szép napokban, szemérmes gyermek lévén, nem mondhattam el, amit most megírok magának. Belátom, kisfiu voltam. Elemista. Magaviseletem: dicséretes. Higye el azonban, hogy matróbizalom mögött (amit mellel megálázóak tartottam) egy férfi szíve dobogott Szívettem magát, Frájlájn, de maga — még most is fáj leírni — kutyába se vett. Hát tudja meg, hogy már annakidején kisujjamban volt „A nő, mint háziorvos” című népszerű tudományos munka minlon sora. Maga mégis úgy kezelte, mint egy gyermeket. Engem, aki tudtam, hogy mi a vörheny és a tüszős mandulagyulladás... Ez nem volt szép magától, Frájlájn!

Talán nem is magára haragudtam annyira, hanem arra a molett, köinis K. u. K. tisztre, aki minden áldott délután kardcsörtetve sétált a lakásunk előtt. Tudtam, hogy nem miattam koptatja csizmáit... Nagyon bánatos voltam, Frájlájn. Emlékezhetik, hogy ezeken a délutánokon mindig a spájzból kerültem elő. Most már bevallhatom, hogy sohasem dézsmáltam meg a befőttes üvegeket. Más okokból vonultam az éléskamra klastromi magányába. Ott zokogtam egy bödönre borulva a női csalfaság fölött.

Gyűlöltem azt a snájdig bankfiut is, akinek olyan csodás nyakkendői voltak. Meg tudtam volna fojtani a gyógyszerészt is, aki olyan csábos mosollyal szolgált ki, valahányszor parfümöt vásárolt a patikában. Általában minden hosszúnadrágos ellen vérbosszút esküdtem, aki magának olyan menyeyi („so himlisch”) volt

Ellenséget láttam a kackiás aranyifjokban is, akik a vadgesztenyés promenádán utánunk irányították lépteiket.

Mit tagadjam, nagyon megviseltek ezek a napok. Még most is szájamban van a csukamajolaj íze, amivel ezidőtájt derűsebb világszemléletre serkentettek. Már a szellős wigwam sem érdekelt, amit unokatestvérem, a gimnázista, May Károly regényeinek a hatása alatt, a kert végében épített. Az udvaron lévő hintának sem örültem és onttan vágtam a sarokba „Mackó ur utazásait”. Szerelmes voltam, szomorú kis felnőtt, a nagyok erejével és hibáival.

Lassanként megismertem aztán a barátomat is, akik magához hasonlóan apró kölykökkel vesződtek, ha történetesen nem volt randevujuk. Akkor elhallgattam de most minden kertelés nélkül bevallom, hogy sem a platinaszőke Berta, seher ruháján a széles kék szallaggal, sem az éjfélete Mici nem tetszett annyira, mint maga... Franciska aus Teplitz-Schönau!

Most már nem is csodálkozom rajta... Ott zajlott életem előttem, minden aprócsapró titkáról tudomást szereztem. Láttam a kezébe csuszátott névjegyeket, olvastam a légyottért esdeklő szenvedélyes sorokat... Elkísértem kalandjaira, mert nem hagyhattam az utcán. Nem mondhat ellenem semmit. Türelemesen várakoztam magára mindenütt. Az előszobákban éppen úgy, mint a parkbeli padokon. Ugye jó gyermek voltam?

Maga azonban nem is lepődött meg ezen, mert buta kisfiunak tartott. Emlékszik, egyszer a fürdőbe is elvitt magával. — Sei artig! — mondta komolyan — és fordulj meg, ami a vízbe lépek. Eny-

nyire butának tartott. Elvárta és feltételezte, hogy megfordulok... Frájlájn, husz év elteltével, szívemre tett kézzel esküszöm, auf Ehrenwort, hogy odanézem! Később, amikor gimnázista koromban a „Loreley”-t szavalgattam, újra magam előtt láttam, amint kibontott, tündéri hajával, mint valami meglevenedett mese a szappanos habokon ringatózik.

Egyszer a moziba is elvitt. Szorongva verejtkeztem a sötétben és némább voltam, mint a film, ami akkortájt még nagyon hallgatott. Nem értettem belőle egy mukkot sem... Valami drámát játszottak, emberek imbolyogtak a vásznon. A zongorista halk románcot csalt ki a viharvert Bösendorferből s én a maga nyakát bámultam, Frájlájn! A nyakát, amelyet kontya szabadon hagyott s amelyet a fentemlített K. u. K. tiszt bőrkesztyűs ujjai simogattak...

Sietve megnyugtatom, hogy megbocsátok! Akkoriban erősen foglalkoztam bánatomban azzal a gondolattal, hogy kálóznak szegődöm valamilyen kínai bárkára, vagy szegénylegény módjára, bekormányzott képpel végigfosztogatom a környékbeli tanyákat. Azóta letettem ezekről a tervekről s a szívembe is valami megnyugvásféle költözött. Nem haragszom már magára, Frájlájn! Hiszen ha elgondolom, maga felett is elszállt az idő azóta. Bizonyára visszament Teplitz-Schönauba, ahol most erősen középkori családanya s nem is gondol arra, hogy milyen korszerűtlen érzelmeket támasztott fel abban a komoly kisfiuban, aki voltam...

Csókolom a kezét, Franciska! Mindig emlékezni fogok magára. Már régen elfelejtettem, hogy azért kellett elmennie tőlünk, mert egyet-mást ellopott... Egy kis csipke ide, egy kis kalap oda, maga volt első szerelmem. Hanem azt a kardcsörtető K. u. K. tisztet most se tudom megbocsátani...

RÁDIO-ÉLET

A hét rádió-műsora vasárnaptól - vasárnapig

Az éther színe-java

SZIMFONIKUS HANGVERSENYEK

Lipce, vasárnap 12.30: Bach-kantate.
Bécs, vasárnap 12.40: Szimfonikus hgv.
Budapest, vasárnap 19: Ünnepi hgv.
Prága, vasárnap 19: Zenekari hgv.
Hilversum, vasárnap 20: Európai hgv.
Budapest, vasárnap 21: Zenekari hgv.
Palermo, vasárnap 21.30: Szimfonikus hgv.
Hilversum, hétfő 20: Európa-hgv.
Brüsszel, hétfő 21: Szimfonikus hgv.
Lipce, hétfő 23.10: Zenekari hgv.
Bari, kedd 21.30: Zenekari hgv.

Lipce, kedd 21.30: Gála-hgv.
Prága, kedd 21.40: Orosz muzsika.
München, kedd 22.40: Zenekari hgv.
Strassburg, szerda 21.45: Zenekari hgv.
Königs wusterhausen, szerda 22.10: Zenekari hgv.
Berlin, szerda 22.10: Korszerű muzsika.
Langenberg, szerda 23.35: Strauss-szerenád.
Breslau, csütörtök 9.30: C. Moll-mise.
Bécs, csütörtök 12.30: Szimfonikus hgv.
Hamburg, csütörtök 21: Grieg-hgv.

Bukarest, csütörtök 21.20: Szimfonikus hgv.
Langenberg, csütörtök 21.10: Zenekari hgv.
Varsó, péntek 21: Szimfonikus hgv.
Bécs, péntek 21.30: Zenekari hgv.
Heilsberg, péntek 21.10: Kamarazene.
Berlin, péntek 22.30: Zenekari hgv.
Bécs, szombat 21: Ünnepi hgv.
Strassburg, szombat 21.45: Filharmónikus hgv.
Budapest, szombat 22.15: Hgv.

OPERA KÉS OPERETTEK

Bécs, vasárnap 18.35: Walkürök.
Bari, vasárnap 21.30: Igor herceg.
Bozen, vasárnap 21.45: Varázskeringő.
Langenberg, hétfő 21.05: Cár és ács.
Milánó, hétfő 21.30: A csikágói hercegnő.
Bécs, kedd 19.25: Szigfrid.
Palermo, kedd 21.30: Traviata.

Heilsberg, kedd 21.35: Herakles.
Prága, szerda 20.30: Don Quihotte.
München, szerda 21.45: A cárevics.
Bécs, csütörtök 18.55: Az istenek alkonya.
Frankfurt, csütörtök 21: Martha.
Bari, csütörtök 21.30: Toska.

Bukarest, péntek 21: Werther.
München, péntek 21.05: Orfeusz az alvilágban.
Róma, péntek 21.45: Opera.
Palermo, szombat 21.30: Madame de Thebes.
Prága, szombat 21.45: Varázskeringő.

VASARNAP, JUNIUS 11.

BUKAREST. 10: Istentisztelet. 11.30: Hittanóra. 11.45: Munkáselemlés. 12: Hgv. 17: Rádiószabadegyetem. 21: Raul Sculy: „A csokisasszony” c. operettje a stúdióból. Végül a szerző. — BUDAPEST. 10.15: Hírek. 11: Egyházi zene és szentbeszéd az egyetemi templomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet, majd zenekari hgv. 15: Gramofon. 16.45: A budapesti jambore. 17.15: Hírek, majd Rigó Janosi és cigányzenekara. 18.30: A Mount Everest átrepülése. 19: Ünnepi játék közvetítése gróf Eszterházy tatatóvárosi parkjából. 20.05: Sporteredmények. 20.20: Előadás. 20.55: Ünnepi hgv. közvetítése a pécsi dómból. 23.30: Hírek, majd Bura Károly és cigányzenekara. 24.10: A Mándits zenekar táncmuzsikája. — BÉCS. 9.25: Gramofon. 11: Orgonahgv. 12.40: Szimfonikus hgv. 13.55: Könnyű zene. 17.25: Hgv. 19.35: Wagner: „A walkürök” c. operája.

16.30: A diákok félórása. 17: Asszonyok órája. 18: Előadás. 18.30: Garay György zenekara. 19.20: Német nyelvlecke. 20: Európai hgv. közvetítése Hilversumból. 21.30: Gramofon, majd Horváth Rezső és cigányzenekara. 24: Németnyelvű előadás a Balatonról. — BÉCS.

12.30: Népies zene gramofonon. 13: Déli hgv. 13.40: Hubermann Broniszláv hanglemezei. 16.45: Híres művészek hanglemezei. 20: Katonazene. 21.45: Történelmi muzsika. 23.45: Esti hgv.

HÉTFŐ, JUNIUS 12.

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Modern zene. 20: Európai hgv. közvetítése Hilversumból. (Hollandia) 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 21.45: Hárfaszóló. 22.10: Enekkari hgv. — BUDAPEST. 7.45: Torna, majd gramofon. 11: Mesék, utána gramofon. 14.30: Rádiókvintett.

16.30: A diákok félórása. 17: Asszonyok órája. 18: Előadás. 18.30: Garay György zenekara. 19.20: Német nyelvlecke. 20: Európai hgv. közvetítése Hilversumból. 21.30: Gramofon, majd Horváth Rezső és cigányzenekara. 24: Németnyelvű előadás a Balatonról. — BÉCS.

12.30: Népies zene gramofonon. 13: Déli hgv. 13.40: Hubermann Broniszláv hanglemezei. 16.45: Híres művészek hanglemezei. 20: Katonazene. 21.45: Történelmi muzsika. 23.45: Esti hgv.

KEDD, JUNIUS 13.

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Hgv. 19.15: Népies hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Alida Helta dalestje. 21.20: A stúdió zenekarának a hgv. 22: Előadás. 23: Franciányelvű előadás. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 11: Előadás. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 11: Előadás.

adás. 13.05: Hgv. 14.40: Zenekari hgv. 17: Előadás. 18: Női vonósnégyes. 19: Előadás. 19.30: Lévy Ilonka dalestje. 20: Francia nyelvlecke. 20.40: Magyar est. 23: Hírek, majd Bura Sándor és cigányzenekara. 24.15: Tánczene. — BÉCS. 12.30: Vonósnégyes. 13.40: Giannina Arangi Lombardi hanglemezei. 14.10: Gramofon. 16.55: Könnyű zene. 19.25: Wagner: „Szigfrid” c. operája.

zene. — BÉCS. 12.30: Vonósnégyes. 13.40: Giannina Arangi Lombardi hanglemezei. 14.10: Gramofon. 16.55: Könnyű zene. 19.25: Wagner: „Szigfrid” c. operája.

Szerda, június 14.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: A stúdió zenekarának a hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Bernfeld imanol zongora-hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Nina Aurelina dalestje. 22.15: Kürtszóló. 23: Hgv. közvetítés. — Budapest. 7.45 Torna, majd gramofon. 10.45: Hírek. 11: Előadás. 13.05: Rádiókvintett. 14.40: Stepat balalajkazenekara. 16.30: Diákok félórása. 17: Rádiótechnikai előadás. 18: Pertis Pali és cigányzenekara. 19: Olasz nyelvlecke. 19.30: Sólom Janka dalestje. 20.30: Irodalmi előadás. 21: A nemzeti zeneiskola vizsgáló-előadása. 23.15: Hírek, majd Kóczé Antal

16.30: A diákok félórása. 17: Asszonyok órája. 18: Előadás. 18.30: Garay György zenekara. 19.20: Német nyelvlecke. 20: Európai hgv. közvetítése Hilversumból. 21.30: Gramofon, majd Horváth Rezső és cigányzenekara. 24: Németnyelvű előadás a Balatonról. — BÉCS.

12.30: Népies zene gramofonon. 13: Déli hgv. 13.40: Hubermann Broniszláv hanglemezei. 16.45: Híres művészek hanglemezei. 20: Katonazene. 21.45: Történelmi muzsika. 23.45: Esti hgv.

Csütörtök, június 15.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Alexandru Zoloznaia dalestje. 21.20: Szimfonikus hgv. 22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása. 23: Németnyelvű előadás Romániáról. — Budapest. 10.15: Hírek. 11: Előadás. 13.05: Gramofon. 16.30: Diákok félórása.

Egyházi zene és szentbeszéd a Szent István-bazilikából. 13.25: A magyarvári relé-adóállomás ünnepélyes üzembehelyezése. 14.45: Gramofon. 16.30: Katonazene. 18.30: Rác Béla és cigányzenekara. 19.45: Előadás Indiáról. 20.15: Vivéverseny-eredmények. 21: Operetttrészetek. 22.30: Hírek, majd Bodrics Béla és cigányzenekara. — Bécs. 11.10: Orgonahgv. 12.30: Szimf. hgv. 13.30: Könnyű zene. 18.55: Wagner „Istenek alkonya” című operája 23.55: Gramofon.

12.30: Népies zene gramofonon. 13: Déli hgv. 13.40: Hubermann Broniszláv hanglemezei. 16.45: Híres művészek hanglemezei. 20: Katonazene. 21.45: Történelmi muzsika. 23.45: Esti hgv.

Péntek, június 16.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: A stúdió zenekarának a hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Massenet „Werther” című operája (gramofonon). — Budapest. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Aktuálisok. 13.05: Gramofon. 16.30: Diákok félórása.

17: Előadás. 18: Sebők Mártha dalestje. 18.30: Előadás. 19: Egyházi zene a veszprémi dómból. 20.05: Külpolitikai szemle. 20.30: Karnács Pál hegedűhgv. 21: Vigjáték-előadás a stúdióból. 23: Hírek, majd az Operaház zenekarának a hgv. utána

Farkas Sándor és cigányzenekara. — Bécs. 12.30: Alpesi dalok gramofonon. 13: Vonósnégyes. 13.40: Riccardo Stracciari hanglemezei. 16.55: Hangosfilmklágerek gramofonon. 18.25: Opera. és operetttrészetek. 20: Régi táncok. 23.20: Esti hgv.

Szombat, június 17.

Bukarest. 13. Gramofon. 17: Diákok félórása. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Stramm-zene. 21.30: Előadás. 21.45: Rádió zenekar. — Budapest. 7.45. Torna, utána gramofon. 11: Előadás. 13.05: Katonazene. 14.30: Jároka Feri és

cigányzenekara. 17: Cserkész-előadás. 17.10: Ifjúsági előadás. 18: Előadás. 18.30: Enekkari hgv. 19.10: Rádió-amatőrposta. 19.40: Dzsezlágerek. 20.30: Tarka est. 21.45: Sporttudósítás. 22.15: Az Operaház zenekarának a hgv. 23: Hírek, majd Ve-

res Károly és cigányzenekara. — Bécs. 12.30: A Seidl-zenekar. 14.45: José Rogatsevsky hanglemezei. 16.20: Citera-hgv. 18: Könnyű zene. 21: Morstre katonazenekari hgv. 23. Táncmuzsika.

Csal a horgász és csal a kigyóbüvölő

Horgászás közben szabad beszélni és a kigyó nem hallja a muzsikát

A horgászok rendszerint, természetülr fogva, szófukar emberek, de azonfelül hivatalból is hallgatnak, mert a hangos beszéd, ösrégi horgászölcsőség szerint, elriasztja a halakat.

A tudomány teljesen megcáfolta ezt a legendát.

Horgászás közben nyugodtan beszélgethet az ember, sőt akár rádióval, akár gramofonnal is töltheti az idejét, mert a halak nem hallják a levegőből érkező zajokat. Annál jobban hallják azokat a zörejeket, amelyek a vízben keletkeznek. Ilyenformán a horgásznak semmi oka sincs a hallgatásra.

Egy másik legenda, amelyet ugyancsak megcáfoltak, a kigyókról szól. A kigyó sem hallja meg a levegőn át érkező hangokat. A kigyóbüvölő fuvolájával csak a közönséget büvöli meg, a kigyóknak az egész műveletről nincs tudomásuk.

Ezzel szemben a kutyák rendkívül fogékonyak a zene iránt. Az abszolút hangmagasságokat sokkal finomabban érzékelik, mint az emberek. Még a nyolcadhangokat is meg tudják különböztetni, sőt olyan hangokat is hallanak, amelyeknek az érzékelésére emberi fül már nem képes.

A JÖVŐ HOSSZMÉRTEKE ÉS NORMÁLÓRAJA

Minden feltűnés nélkül két tudományos disztól fosztotta meg Berlin Párist és Greenwichet. A hosszérték alapfogalma eddig az úgynevezett ösméter volt, amely megfelel a föld-meridián kvadránsának és platina iridiumból állott. Ezt a pálcát Párisban őrizték. Ugyanigy állott a dolog az időméréssel, amelyet eddig a greenvichi csillagda után igazítottak mindenfelé. Mindkét dologban ezentul más lesz a berlini találmányok szerint az eljárás. Az ösmért ezentul a kadmiumlámpa fényhulláma mutatja. A greenvichi csillagdat pedig a kvarc-óra szorítja ki, amely sokkal pontosabb időt jelez; az időkülönbség egy napon csupán a másodperc három ezred-része.

Eladó

a sepsiszentgyörgyi katona-kaszárnyával szemben egy sarokvendéglő-helyiség, lakással, kerthelyiség, melléképületek, ami a mai viszonyok szerint is biztos megélhetést nyújt. Kézpénz-fizetés mellett. HOTEL TÉGLAS, SEPSISZENTGYÖRGY.

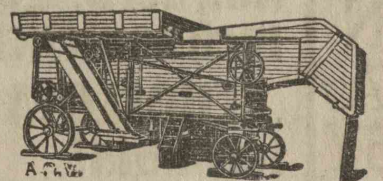
Prima bűkk tüzfát

szállít

Általános Kereskedelmi R.T.

Brassó, Str. Regina Maria 58. (Fekete-u.) Telef 386
11-od osztályu bűkkhasáb-tűzfifa házhozszállítva 1000 kg-ként **Lej 360**

Megrendelések a Mircea-Vodá 8 szám alatti fiatelepen is eszközöltnék.

M. Á. V.

Cséplőgépek

acélkeretű golyós csapágyakkal, dupla tisztító-művel

DEUTZ-MOTOROK

a legjobban bevált cséplőgarnitúrák, a mai viszonyoknak megfelelő

mélyen leszállított árak.

Kérjenek árajánlatot az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztályától

SIBIU, S6-utca 22.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitöm-lők, vízmentes ponyvák és ponyvavázon. Jul. Teutsch műszaki áruháztár, Brassó, Str. Regele Carol 57.

Eladó ház külvárosban, Plev. na-utca 10. Értekezni ott, vagy rózsatéri rádióüzletben. 11648

Selyemharisnya, legfinomabb kivitelben legolcsóbban Gross Ferenc harisnyagyárban, Kapu-utca 58. 11410

ELADÓ üzemből levő 90 lóerős Wolff-féle stabil gép. Jul. Teutsch, Braşov, Regele Carol 57. 11627

Női kalapok

nagy választékban

Engros és detail eladás

Átalakítások olcsón!

Jofa kalapgyártás

Brassó, Weisz Mihály-u 6

Sparterie is kapható!

Ház eladó, szabad kézből. Brassó, Dâmbrava Roşie 8. Értekezni Dâmbrava Roşie 10. 5236

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés

Brassó, Hosszu-utca 30

Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt

raktár minden

kovács, lakatos, bádgos

ács, asztalos, építész, me-

zőgazdasági

szükségleti cikkből, a legol-

csóbb napi áron.

Nagy főzőkemma és

fűzőedény-raktár.

Jókarban levő, lehetőleg dupla gyermekkoszt keresek megvételre. Cim 11710. szám alatt a kiadóban.

Bizományi gyári lerakat, teljes berendezéssel, haláleset miatt átadó. Cim 11664. szám alatt a kiadóban.

Nyári takarók

és utiplédek

TELLMANN & WOCET
cégnél,
BRASSÓ, BUZASOR 8.

Házikészítésű harisnyák, zoknik, kiránduló stucnik, tartós anyagból, jó kivitelben nagyon olcsón kaphatók. Feljleszt, valamint harisnyaszem-felszedést is vállalok. Brassó, Str. Filipescu 59. (volt Hátul-só-kőbánya), földszint. 11465

Mindenféle tavaszi és nyári ruhakelméjét a legolcsóbban

J. SANDER

dusan felszerelt üzletében

szerezheti be.

BRASSÓ,

Kolostor-utca 13. (Az ud-

varban balra.)

Olcsó árak! Jó minőség!

Nagy választék!

Kérem, látogasson meg vé-

telkötelezettség nélkül.

SIMA,

CSIKOS,

VIRÁGOS,

KOCKÁS

óriási választékban

DEPNER és ROTH

Brassó, Kapu-u

Telefon: 116.

A Központi Hiteliroda és „B. Z.” tagja.

Antik- és más butorgarnitu-
ra, majdnem új Rösler piani-
no, perzsa szőnyeg nagyon ju-
tányosan eladók. Cim 11707.
szám alatt a kiadóhivatalban.

Keresünk többévi használat-
ra száz holdon felüli havast,
bükkös erdővel, amely sertés-
és juhtenyésztésre alkalmas.
Ajánlatokat, ármezsgelével
„Bükkös” jellegre a kiadóhi-
vatal továbbítja. 11709

Billiárdasztal, fás-sóp, 400x
250 cm. eladó. Petre, Brassó,
Kereszt-utca 24. 11701

Állást keres

Special bubi-hajvágó, idő-
sebb, több nyelvet beszél, na-
gyobb üzletben állást keres.
Ajánlatokat a kiadóba kér.
11715

Keresek jó képviseletet

Erdély. Bánát részére.
Legjobb referenciákkal
és óvadékkal is szolgál-
hatok. Leveleket „Meg-
bizható” jellegre a lap
kiadóhivatalába kérek.

Állást nyer

Keresek szakácsnőt, közép-
korú, tisztát, román nyelv is-
merete megkívánatik. Ajánla-
tokat kér D. Arghir, Sinaia.
11700

Garanciaképes helyi képvise-
lőt keres turógyár, Brassó,
Segesvár, Medgyes, Torda,
Nagyenyed, Gyulafehérvár,
Szeben, Déva, Szászváros vá-
rosokra. Ajánlatokat „Vita-
min” Turóüzem, Arad, Ortu-
tay-palota kérünk. 11711

SELYEM óriási választékban

DEPNER és ROTH

Brassó, Kapu-u

Telefon: 116.

A Központi Hiteliroda és „B. Z.” tagja.

Lakás

Modern lakás, két szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel
kiadó. Cim 11687. szám alatt
a kiadóban.

Kertes villa, kitérő ellátás-
sal, egy, vagy két család ré-
szére, nyaralóknak kiadó, eset
leg örök áron eladó. Özv. Tha-
másyné, Suplacul de Barcău,
jud. Bihor. 11708

Két szoba, konyha azonnal-
ra is kiadó. Brassó, Hosszu-
utca 65. 11703

Vegyes

Diétás ebédlő, étrendi betegek
számára. Vegetáriánus és fi-
nom bécsi konyha. Kemény,
Bukarest, Blvd. Elisabeta 24.

BABITS MIHÁLY összes
költeményei, 414 oldal, dísz-
kötésben 120 lej. Kaphatók a
Brassói Lapok könyvostályá-
ban, Brassó, Kapu-utca 56-
58. az udvarban.

BIRI NÉNI szakácskönyve
egyetlen háztartásban sem
nélkülözhető. Ára köve 100
LEJ. Megrendelhető a Bras-
sói Lapok Könyvostályától.

Prof. Dr. PÁTER-féle

epekő-tea

Bebizonyított tény, hogy az emberiség 10
százaléka epekőben szenved. — Ezen kínzó és
fájdalmas betegség gyógyítása sok akadályba
ütközött és mindenki kellemes meglepéssel
tapasztalta a

PROF. DR. PATER-FÉLE EPEKŐ-ELLEN-
TEA

meglepo hatását, mely görcsös fájdalmaitól
megszabadította.

Az epekőben szenvedők igyanak naponta 1
csésze teát, este lefekvés előtt, vagy a dél-
utáni órákban.

Egy eredeti kuradoboz ára 98 lej, mely kö-
rülbelül 4 heti tartamra elegendő. Egy próba-
csomag ára 35 lej.

Kapható minden gyógyszerárban és drogé-
riában. Pósta szétküldés Csillag-gyógyszertár
által, Brassó, Hosszu-utca 5. sz.

ORSZÁGUTI-PULLMANN

BRASSÓBÓL

Indulás mindkét vég állomásról (Brassó- ban: Koronaszálloda előtt, Bukarestben: Piața Victoriei) reggel 1/27-kor és d. u. 1/6-kor	Bukarestig	500 lej
	Sinaiaig	150 lej
	Bușteniig	140 lej
	Predealig	90 lej

Idecs-fürdő

vasutállomás: Idiciu Băi, nyitva máj. hó
15-től szept. hó 30-ig. Jód- és sótartalmu
gyógyfürdő. Gyógyít reumát és minden-
nemű női betegséget.

Olcsó lakás-, étkezési- és fürdőárak.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a
fürdőkezelőség.

A CUKORBETEG KOSZTJA

Ára 78 lej
Kapható a BRASSÓILAPOK Könyvostályában

Primăria Municipiului Braşov

13229—1933 sz.

Serv. veterinar.

HIRDETMEY

Közhirre tesszük, hogy az országos
marha, ló, sertés stb. állatvásár Brassóban
1933. június 19-én lesz.

Primar Secretar General

Seful Serv. Veterinar.

Primăria Municipiului Braşov

No. 13.766—1933

Serv. economic

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY

A Derestyében létesítendő vízvezeték
részére szükségelt anyag beszerzése cél-
jából f. é. június hó 30-án d. e. 11 órakor
a városi polgármesteri hivatalban nyilván-
os árlejtés zárt, bélyeggel ellátott aján-
latokkal fog tartatni a hivatalos lap 127—
1931 számában kihirdetett általános sza-
bályok alkalmazásával.

Az anyag értéke kb. 200.000 lej.
Az ideiglenes óvadék az ajánlott összeg
5 százaléka.

A közelebbi feltételek és a szükségelt
anyag jegyzéke a városi vízüzem irodájá-
ban Gh. Barițiu-utca (Lópiac) 34 sz. a. te-
kinthetők be.

Brassó, 1933 június 6.

Primar: Dr. A. Polony mp.

Secretar General: Socaciu mp.

Primăria Municipiului Braşov

No. 13.799—1933

Serv. economic

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY

200 drb. vízmérő (15, illetőleg 20 mm.
átmérővel) beszerzése céljából f. é. ju-
nius hó 5-én d. e. 11 órakor a városi pol-
gármesteri hivatalban nyilvános árlejtést
zárt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog
tartatni a hivatalos lap 127—931 sz. a.
hirdetett általános szabályok alkalmazá-
sával.

A vízmérők értéke kb. 270.000 lej.
Az ideiglenes óvadék az ajánlott összeg
5 százaléka.

A közelebbi feltételek a városi vízveze-
ték irodájában Barițiu-utca 34 sz. a. te-
kinthetők be.

Brassó, 1933. június 6.

Primar: Dr. A. Polony mp.

Secretar General: Socaciu mp.

A szív legmélyebb fájdalmá-
val tudatjuk, hogy a forrón sze-
relett férfi, apa, após, nagyapa,
dédapa, testvér és rokon

Pozsár János

magánzó

június hó 8-án, munkás életé-
nek 80 ik évében rövid, de su-
lyos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk földi ma-
radványait június hó 10 én d
u 4 órakor fogjuk a Román-
templom-utca 23 számú gyász-
házból a bolonyai magyar
evangelikus temetőben örök
nyugalomra helyezni.

Nyugodjék békében!

Brassó, 1933 június 9.

A gyászoló család.

Nagyvállalat keres

Ügyes eladókat

kik élelmiszer-szakmában jártasok, a ro-
mán, magyar, német nyelvet bírják. Aján-
latokat eddigi működés leírásával, bizo-
nyítvány-másolatokkal és fényképpel el-
látva Rudolf Mosse, Bukarest, Bulev. Brä-
tianu 22. „Spezialgeschäft 14.” jelige alatt
továbbít.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a Brassói Lapok Könyvostá-
lyában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Jó

ruházkodás

minden előnyét és követel-
ményét adjuk.

Nyári Compléink

modernszinű, elegáns kivitelű

Ruha

Bluz

Kabát

Kosztüm

különlegességeink a legegý-
szerűbbtől a legkényesebb
izlésig.

Árak versenyen kívül csak

SÁMUEL

DIVATÁRUHÁZÁBAN

(volt Fenyvesi & Sámuel)

Brassó, Buzasor 4 SZ.

N
A
G
Y
V
Á
L
A
S
Z
T
É
K

Női, férfi, gyer-
mekkonfekció!
„CEHOSLOVACA”
lerakata!
Modern mérték-
szabóság!

WESTEMEAN
H. V. & O.
BRASSÓ - FOTER

O
L
C
S
Ó
Á
R
A
K

TELEFON:
710

Legjobb minőségben mindig
ujdonságok!

Felolsszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.